

2016

ÅRSRAPPORT

Innhald

Forord	3
GENERELL INFORMASJON	4
1. Banken og verksemda	4
2. Viktige hendingar i 2016	6
3. Finansiell kalender 2017.....	6
4. Nøkkeltal for konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres	7
ÅRSRAPPORT	8
5. Årsmelding 2016	8
6. Resultatrekneskap	24
7. Balanse per 31. desember 2016	26
8. Endring i eigenkapital.....	28
9. Kontantstraumoppstilling	29
10. Notar til konsernrekneskapen 2016	30
11. Erklæring frå styret og dagleg leiar	49
12. Revisjonsberetning 2016	50
ANNA INFORMASJON	53
13. Hovudorganisasjon	53
14. Presentasjon av styret.....	54
15. Forstandarskap og revisjon	55

Solid og i posisjon for videre vekst

2016 ble et godt år i finansbransjen. Dette skyldes litt ekstraordinære inntekter, et godt verdipapirmarked og relativt lave tap (noen unntak for banker med eksponering i olje- og offshorenæringen). I tråd med dette leverer SpareBank 1 Hallingdal Valdres det beste morbank-resultatet og det nest beste konsernresultatet i historien. Selv om vi «flyter» litt på gode tider så har SpareBank 1 Hallingdal Valdres en sterk posisjon i vårt markedsområde fordi vi har tatt nødvendige endringer i tide – både de morsomme og de mindre morsomme. Dette takket være medarbeidere som ser hvilke tilpasninger som er nødvendige for å være en attraktiv leverandør av våre tjenester. Vi er et konsern som har lang fartstid i Hallingdal og Valdres. Vi har klart å bygge soliditet gjennom gode resultater samtidig med god vekst. Vi har samlet våre virksomheter – bank, forsikring, eiendomsmegling og regnskapstjenester i felles lokalkontor – bred og svært god kompetanse som er tilgjengelig for våre kunder. Gjennom våre sponsoravtaler og våre to eiere – Sparebankstiftelsene i Hallingdal og Øystre Slidre – ga vi over 9 millioner kroner tilbake til ideelle organisasjoner innenfor idrett og kultur. Alle våre kunder er dermed viktige bidragsytere til vekst og trivsel i våre lokalsamfunn.

Vi beholder kontornettverket på 10 kontorer mens andre bygger ned. Vi tar dermed vare på lokale attraktive kompetansearbeidsplasser. Vi tar en aktiv posisjon for vårt miljø gjennom miljølån og nå også sol-lån. Vi har tro på at alle kan bidra til et bærekraftig miljø og ønsker at våre kunder i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal finne en god samarbeidspartner for å gjennomføre egne tiltak.

Vi har gjennomført 2016 med nødvendige omstillinger for fremtiden samtidig som vi leverer et sterkt økonomisk resultat som gir muligheter for videre vekst. Vi har tro på å videreføre SpareBank 1 Hallingdal Valdres med konkurransedyktige virksomheter og godt resultat også i 2017. Virksomheter som drives etter visjon om å være anbefalt av sine kunder.

Knut Oscar Fleten

GENERELL INFORMASJON

1. Banken og verksemda

Historikk

Banken har ei lang og tradisjonsrik historie som går attende til 1868. I Hallingdal har banken sitt utspring frå Aal Sparebank som vart starta i 1870 og Hemsedal Sparebank som opna i 1907. Desse bankane fusjonerte i 1999. I Valdres starta drifta med Øystre Slidre Sparebank i 1868. Øystre Slidre Sparebank vart innfusjonert i 2012.

Visjon, verdiar og mål

Konsernet sin visjon er å vere "anbefalt av kunden" i konsernet sitt marknadsområde som er Hallingdal og Valdres. Drifta skal vere tufta på verdiane "engasjert" og "dyktig".

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal oppnå auka inntening gjennom samarbeid om kundeleveransar på tvers av konsernet sine forretningsområde. Målgruppa er alle kundar med tilknytning til Hallingdal og Valdres. Sparebank er kjerneverksemda, men verdikjeda skal styrkast gjennom formidling av forsikring, eigedomsmekling, rekneskap og økonomisk rådgjeving.

Konsernet skal vere ein attraktiv og god arbeidsplass med kompetente medarbeidarar som er prega av vilje og evne til kontinuerleg læring.

Den daglege drifta skal utøvast så skånsamt som mogeleg for menneske og miljø.

Konsernet har ei målsetting om å ha god kapitaldekning og levere gode resultat som gir eit godt utbytte til eigarane.

Forretningsområde

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er i dag eit konsern med verksemd innafor fleire område. Sparebankverksemda er kjernen i konsernet og konsernstrukturen tek utgangspunkt i gjeldande lovverk for sparebankar.

Konsernet driv i tillegg verksemd innafor områda rekneskapsføring, eigedomsmekling, investeringsverksemd og lokalt samfunnsengasjement. I tillegg kjem meir interne område som fellesfunksjonar og eigedomsutvikling av egne lokale.

Desse verksemdene blir drive gjennom egne dotterselskap som er SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS innafor rekneskapsføring. Eigedomsmekling blir drive av selskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Drift av eigedomar skjer gjennom dotterselskapa SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS og SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS og investeringar gjennom SpareBank 1 Hallingdal Invest AS.

Marknadsområde

Konsernet sitt marknadsområde er Hallingdal og Valdres. I Hallingdal ligg tyngdepunktet i kommunane Ål, Gol og Hemsedal, medan i Valdres er tyngdepunktet kommunane Øystre Slidre og Nord-Aurdal.

Verksemda

Verksemda er bygd opp omkring dei lokale bankkontora samt eit kundesenter med utvida opningstider. Rådgjevinga skal

vere bygd på god lokalkunnskap og høg fagleg kompetanse som gjer verksemda fleksibel og effektiv.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikkje hovudkontor. Bankverksemda blir drive frå sju likeverdige fullservice-kontor lokalisert i tettstadene Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Fagernes, Heggenes og Beitostølen.

Dotterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS er lokalisert i Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Fagernes, Heggenes og Beitostølen. EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS er lokalisert på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Fagernes, Heggenes og Beitostølen.

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen vart etablert i 1996 og er eit bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankane i Noreg samarbeider gjennom dei felleseigde selskapa SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

SpareBank 1-alliansen er Noregs nest største finansgruppering. Alliansen består av sjølvstendige bankar som er fullverdige leverandørar av finansielle produkt og tenester til privatpersonar, bedrifter og organisasjonar.

Kundane skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærleik, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 7000 medarbeidarar, der ca. 1200 er tilknytt SpareBank 1 Gruppen og SpareBank i Banksamarbeidet med dotterselskap.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjer Alliansesamarbeidet. Føremålet med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkt og tenester med fokus på gode kundeopplevingar. Dette styrkar SpareBank 1-bankene si konkurransekraft og lønnsemd, slik at dei kan halde fram med å vere sterke og sjølvstendige. Alliansesamarbeidet sin visjon er: Attraktiv for kundane og bankane.

SpareBank 1 Gruppen AS er 100 % eigd av SpareBank 1-bankar og Landsorganisasjonen LO med følgjande eigarbrøkar:

SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %), SpareBank 1 SMN (19,5 %), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %), Sparebanken Hedmark (11 %), SpareBank 1 Oslo Akershus (1,4 %) og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknytt LO (9,6 %).

SpareBank 1 Gruppen AS eig 100 % av aksjane i følgjande dotterselskap:

- SpareBank 1 Forsikring AS
- SpareBank 1 Medlemskort AS
- SpareBank 1 Skadeforsikring AS
- SpareBank 1 Gruppen Finans AS
- ODIN Forvaltning AS
- Conecto AS

Desse selskapa utviklar og leverer produkt til alliansebankane, som tilbyr desse til sine kundar i lokalmarknaden.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA er eigd av SpareBank 1 SR-Bank (18 %), SpareBank 1 Nord-Norge (18 %), SpareBank 1 SMN (18 %), Samarbeidende Sparebanker AS (18 %), Sparebanken Hedmark (11 %), SpareBank 1 Gruppen (10 %) og SpareBank 1 Oslo Akershus (7 %).

Desse 16 sjølvstendige bankane er saman om SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1 BV
SpareBank 1 Gudbrandsdal
SpareBank 1 Hallingdal Valdres
SpareBank 1 Lom og Skjåk
SpareBank 1 Modum
SpareBank 1 Nord-Norge
SpareBank 1 Nordvest
SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg
Bank 1 Oslo Akershus AS
SpareBank 1 Ringerike Hadeland
SpareBank 1 SMN
SpareBank 1 SR-Bank ASA
SpareBank 1 Søre Sunnmøre
SpareBank 1 Telemark
SpareBank 1 Østfold Akershus
Sparebanken Hedmark

Av dei 16 sjølvstendige sparebankane i SpareBank 1-alliansen er:

- ✓ 6 børsnoterte eigenkapitalbevisbankar
- ✓ 8 tradisjonelle eigenkapitalbevisbankar
- ✓ 1 aksjesparebank
- ✓ 1 forretningsbank

SpareBank 1

SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstenester til alliansebankane som kundar, og bidreg til at felles utvikling og felles aktivitetar gir eigarbankane stordrifts- og kompetansefordelar. Selskapet eig og forvaltar også alliansen sine immaterielle rettar under felles merkevarenamn – SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utviklar og leverer felles IT/mobilløysingar, merkevare- og marknadsføringskonsept, forretningskonsept, kompetanse, analyser, prosessar, bestepraksis-løysingar og innkjøp.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA eig 100% av aksjane i følgjande dotterselskap:

- EiendomsMegler 1 Norge AS
- SpareBank 1 Kundesenter AS
- SpareBank 1 Verdipapirservice AS
- SpareBank 1 ID AS
- SpareBank 1 Asept AS

2. Viktige hendingar i 2016

Januar:

- Bloggen vår, www.driv.sb1.no, har mange besøkjande. Bloggen er viktig for å synleggjera vårt lokale engasjement og dette er konsernet si landingsside der saker gjennom heile året blir delt på Facebook. Sakene er hyppig besøkt og delt.

Februar:

- SpareBank 1 kjøpte opp mCASH som mobil betalingsløsning. Startar arbeidet med å introdusere løysinga for lag og foreiningar i Hallingdal og Valdres.

Mars:

- Etablering av Felles Fakturasentral for SamSpar. 4 tilsette startar opp i ca. 3 årsverk utover våren. Fakturasentralen handsamar inngåande faktura for 10 SpareBank 1-bankar.

April:

- Inngår nye sponsoravtalar med Bagn IL og Jørn Hilme-stemnet samt Folkemusikkveka på ÅL.
- Konsernet er godt profilert som ein av hovudsponsorane for Skarverennet. Rennet blir nok ein gong gjennomført med mange deltakarar under fine rammer.

Mai:

- Miljølån for kundar blir lansert 1. mai. Med dette tilbodet ønskjer banken å ta ein posisjon i marknaden som ein bank som tenkjer på miljøet.
- Torpo skule vinn kr 40.000 i ein nasjonal mCASH-konkurranse saman med SpareBank 1 og P4.

Juli:

- Samarbeidsavtale med Forskerfabrikken etablert. Tiltak blir gjennomført i Valdres i skuleferien.

August:

- Konsernskulen startar opp med første samling. Dette er ei tiltak for å styrke samhandlinga i konsernet ut mot kundane. Ein del kundar er difor invitert med og deltek saman med bank, forsikring, rekneskap og eidedomsmeklar.

September:

- Er på skulebesøk hjå dei fleste ungdomsskulane i Hallingdal og Valdres med tema som "ungdom og karriereval», «korleis drive ei elevbedrift» og «personleg økonomi».

Oktober:

- Med som arrangør av Hallingdalskonferansen der tema er «fremtidens muligheter».
- Banken er med som støttespelar til prosjektet Innovasjonsløft Hallingdal med fokus på vidareutvikling av idear, prosjekt eller ei utfordring.

November:

- God markering av konsernet under Beitosprinten, som også denne gongen er opningsrenn for langrennseliten.
- SpareBank 1 Forsikring toppar analysebyrået EPSI Norge si undersøking av kor nøgde nordmenn er med forsikringsselskapa og handtering av skader.

Desember

- «All time high» for Fjellmegleren – sel 638 eidedomar i 2016! (603 i 2015 og 503 i 2014)
- Årets julegåve frå banken på kr 100.000,- går til organisasjonane Redd Barna og Leger Uten Grenser.

3. Finansiell kalender 2017

14. februar

Styremøte offisiell rekneskap for 2016.

7. mars

Forstandarskapsmøte og fastsetting av årsoppgjer og utbytte.

10. mai.

Resultat 1. kvartal

14. august

Resultat 2. kvartal

11. november

Resultat 3. kvartal

4. Nøkkeltal for konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Konsern	2016	2015	2014	2013	2012*
Resultatrekneskap (tusen kroner)					
Netto renteinntekter	154.416	154.211	151.597	137.963	108.011
Netto provisjons- og andre inntekter	188.993	167.299	191.142	155.414	118.657
Driftskostnader	218.785	201.381	211.828	194.176	182.005
Resultat før tap	124.624	120.129	130.911	103.535	44.663
Tap på utlån og garantiar	9.148	6.332	14.375	10.976	16.002
Årsoverskot	94.505	88.966	104.068	72.160	23.177
Balanse (tusen kroner)					
Brutto utlån	7.582.727	6.979.894	6.653.033	6.451.412	5.840.924
Overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt	2.092.551	1.887.200	1.763.483	1.556.673	1.226.648
Brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt	9.675.278	8.867.094	8.416.516	8.008.085	7.067.572
Individuelle nedskrivningar og nedskrivning på grupper av utlån	46.457	44.616	48.889	43.552	36.303
Innskot frå kundar	6.580.720	5.978.157	5.638.366	4.741.537	4.508.794
Forvaltningskapital	9.169.285	8.689.978	8.546.357	7.546.086	6.781.991
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	8.929.632	8.618.168	8.046.222	7.164.039	6.351.523
Gjennomsnittleg eigenkapital	1.194.998	1.135.245	1.067.764	998.849	907.121
Nøkkeltal (%)					
Rentenetto	1,73	1,79	1,88	1,93	1,70
Driftskostnader	2,45	2,34	2,63	2,71	2,87
Kostnadsprosent	63,7	62,6	61,8	65,2	80,3
Tapsprosent utlån	0,12	0,09	0,22	0,17	0,28
Mislegald (netto)	0,77	0,90	1,04	1,43	1,88
Innskotsdekning	86,8	85,6	84,7	73,5	77,2
Totalrentabilitet	1,06	1,03	1,29	1,01	0,18
Eigenkapitalavkastning etter skatt	7,91	7,84	9,75	7,22	1,28
Kapitaldekningsprosent	18,49	17,56	16,67	16,67	15,54
Kjernekapitalprosent	18,49	17,56	16,67	16,67	15,54
Rein kjernekapital i prosent	18,49	17,56	16,67	16,67	15,54
Uvekta kjernekapitalandel i prosent	10,08	10,23			
LCR i prosent, norske kroner	111	89	120		
LCR i prosent, totalt	112	89			
Vekst i innskot	10,1	6,0	18,9	5,2	21,3
Vekst i brutto utlån	8,6	4,9	3,1	10,5	16,1
Vekst i brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt	9,1	5,4	5,1	13,3	22,0

* Balansetal med tilhøyrande nøkkeltal i 2012 er påverka av fusjonen med Øystre Slidre Sparebank.

Definisjonar

Rentenetto

- Netto renteinntekter i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Driftskostnader

- Personalkostnader, IT-kostnader, ordinære avskrivningar og andre driftskostnader i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Kostnadsprosent

- Driftskostnader i % av netto inntekter

Tapsprosent utlån

- Årets tapsavsetningar på utlån og garantiar i % av brutto utlån

Mislegaldsprosent

- Netto mislighalde engasjement (over 90 dagar) i prosent av brutto engasjement

Totalrentabilitet

- Resultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Eigenkapitalavkastning etter skatt

- Resultat av ordinær drift etter skatt i % av gjennomsnittleg eigenkapital

Kapitaldekning

- Netto ansvarleg kapital i % av berekningsgrunnlaget (sjå note 15)

Kjernekapitaldekning

- Kjernekapital i % av berekningsgrunnlaget (sjå note 15)

Rein kjernekapitaldekning

- Rein kjernekapital i % av berekningsgrunnlaget (sjå note 15)

Uvekta kjernekapitalandel (leverage ratio)

- Rein kjernekapital eller kjernekapital i forhold til verdien av alle egedelar og ikkje balanseførte forpliktingar utan at egedelane er risikovekta.
- Uvekta kjernekapitalandel blir rapportert per utgangen av kvartalet.

LCR (Liquidity Coverage Ratio)

- Banken sine likvide egedelar målt i forhold til netto likviditetsutgang 30 dagar fram i tid i ein gitt stressituasjon.
- Frå 31.12.2016 er LCR-kravet minst 80 %.

ÅRSRAPPORT

5. Årsmelding 2016

SpareBank 1 Hallingdal Valdres var i 2016 den 32. største av totalt ca 119 banker i Noreg. Banken har ikkje noko hovudkontor, men har fullservicekontor på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal i Hallingdal og Beitostølen, Heggnes og Fagernes i Valdres.

Banken utstedte i 2012 eigenkapitalbevis der Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre er eigarar av desse etter fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank same året.

Banken fører rekneskapen etter norske rekneskapsreglar, NGAAP (Norwegian Generally Accepted Accounting Principles). Dette er reglar som er nedfelt i rekneskapslova frå 1988 og God regnskapsskikk i Noreg.

Verksemdsområde og marknad

I konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres inngår mor-banken og dotterselskapa innafør eigedomsmekling, rekneskapsføring, bygningsdrift og investeringar. I tillegg er banken deltakar i to felleskontrollerte verksemder jf. note 2.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin primære geografiske marknad er avgrensa til dalføra Hallingdal og Valdres, men innslaget av bankkundar busett i Oslo/Akershus er også betydeleg. Konsernet er totalleverandør av produkt og tenester innafør følgjande forretningsområde:

- Betalingsformidling
- Finansiering
- Forsikring
- Sparing og plassering
- Eigedomsmekling
- Rekneskapsføring

Konsernet har dei siste åra styrka verksemdsområda banktenester og rekneskapsføring gjennom bankfusjonen med Øystre Slidre og kjøp av rekneskapselskapa Valdres Regnskap AS og HallingRegnskap AS. I 2014 vart desse fusjonert og bytta namn til SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS.

Innanfor banktenester har konsernet ein bra marknadsandel i marknadsområdet, og i kommunane Ål, Hemsedal og Øystre Slidre er den svært stor. Innafor eigedomsmekling er selskapet størst i Hallingdal. Innafor rekneskapsføring er konsernet leiande i Hallingdal og av dei største i Valdres.

Hovudtrekk i 2016

Økonomi – samanlikna mot fjoråret:

- Sal av Visa Europe gir eingongsinntekter til alle norske banker. Utgjer ca 5,5 mill. for banken i 2016.
- Godt utbytte frå Samarbeidende Sparebanker AS.
- Årsresultat er betre enn forventa.
- Ny årsrekord for meklarverksemda gir eit godt årsresultat i selskapet.
- Omstillinga i regnskapshuset tek lengre tid enn forventa. Negativt årsresultat også i 2016.
- Låge tapskostnader og nedgang i misleghald.
- Meir fokus på kapitaldekning i morbank i takt med auka kapitalkrav.

Nasjonale og globale marknads- og rammevilkår:

- Framleis vekst i den amerikanske økonomien, gjennomført 2 rentehevingar i USA etter sju år med nullrente.
- Svak økonomisk vekst i euroområdet, men betre enn venta. Uvisse knytt til Storbritannia si framtidige handelsavtale med EU.
- Gryande EU-skepsis i Europa.
- Utviklinga i Kina kan gje ringverknader til verdsøkonomien.
- Svak vekst norsk fastlandsøkonomi. Oljeprisen nådde førebels botnen i januar 2016.
- Oljeprisfallet har svekka den norske krona, men gitt betre konkurransevilkår for norsk eksportindustri.
- Ulik prisutvikling i bustadmarknaden frå landsdel til landsdel. Myndighetene er uroa over for ein vidare sterk prisvekst og kredittvekst og har innført strengare krav til eigenkapital ved lån til bustader.

Utvikling i norsk og internasjonal økonomi 2016

2016 var eit år prega av store omveltingar på den politiske scena. Med blant anna «Brexit» går den globale økonomien ei meir usikker framtid i møte. For Noreg sin del vart utviklinga spesielt prega av den pågåande omstillingsprosessen som var ein sentral årsak til at veksten i 2016 vart den svakaste sidan finanskrisa.

Global utvikling

Fjoråret vart innleia med ein betydeleg marknadsturbulens og frykt for ei ny global krise. Uvisse om Kina sin økonomiske situasjon var ein av faktorane som førte til at oljeprisen fall ned til under 30 USD per fat i januar. Gjennom året steig oljeprisen til noko over 50 USD fatet, etter blant anna ei semje om produksjonskutt i OPEC-landa mot slutten av året. Børsane verda over enda, etter den svært svake starten, med ei god utvikling sett under eitt.

I eurosona enda veksten i 2016 på 1,7 prosent, noko som var ein lågare veksttakt enn året før. Utviklinga var betre enn venta og vart trekt opp av auka vekst i privat forbruk som følge av låg inflasjon og av det ein høgare vekst i hushalda si realinntekt. Framover er det utsikter til auka prisvekst som vil kunne dempe denne positive utviklinga. I tillegg er det ei betydeleg uvisse knytt til Storbritannia si framtidige handelsavtale med EU, og ikkje minst i samband med val i fleire europeiske land pga. auka popularitet til EU-skeptikarar. Den europeiske sentralbanken har halde fram med sin svært ekspansive pengepolitikk med negativ styringsrente kombinert med kjøp av store volum verdipapir («kvantitative lettelsar»). Kjøpsprogrammet skal vare ut 2017, men kan bli forlenga dersom sentralbanken ser det som nødvendig.

Det økonomiske bildet i USA er vesentleg betre enn i eurosonen. 2016 var rett nok prega av eit svakt første halvår, men aktiviteten tok seg opp mot slutten av året. Arbeidsmarknaden har hatt ei positiv utvikling over ei lengre periode og inflasjonen har begynt å stige. Som ein konsekvens har sentralbanken FED auka styringsrenta to gonger, i desember 2015 og desember 2016. Det er venta at FED vil auke renta ytterlegare framover, men talet på hevingar vil truleg bli avgrensa av omsyn til verdien av USD som følge av den ekspansive pengepolitikken i eurosona, Storbritannia og Japan. Samtidig er det venta ein meir stimulerande finanspolitikk etter skiftet av president i USA. Potensielt høgare aktivitet og prisvekst vil tale for eit høgare amerikansk rentenivå.

Veksten i framveksande økonomiar enda i 2016 på 4,1 prosent, godt over veksten i industriland. Kina bidreg vesentleg til denne utviklinga og har førebels, som følge av blant anna ein meir ekspansiv pengepolitikk og god forbruksvekst, unngått ei hard landing. For å nå myndigheitene sine vekstmål er kreditt og investeringar sentrale bidragsfaktorar. På sikt kan dette gje ein auka risiko. Dette hindrar også omstillinga mot forbruk som en hovuddrivar for den økonomiske aktiviteten. Andre risikomoment i den kinesiske økonomien er tiltak for å avgrense spekulasjon i bustader og ein auka kapitalstraum ut av landet om dollarrentene aukar og valutakursen på yuan blir svakare.

Norsk økonomi

Veksten i norsk fastlandsøkonomi enda på 0,7 prosent i 2016, ein nedgang frå 1,1 prosent i 2015. Dette var det svakaste året sida finanskrisa og ber preg av at økonomien er i ein omstillingsprosess. Utsiktene framover blir vurdert som positive, men det eksisterer ein del uvisse om kor raskt aktiviteten vil ta seg opp.

Oljeprisen nådde botnen i januar 2016, men steig deretter gjennom året. Dette var godt nytt for ei petroleumsnæring som er i ein krevjande situasjon. Ein høgare oljepris har ført til ei sterkare krone, noko som har redusert konkurransevna til tradisjonell eksportnæring i seinare tid. Krona er svakare enn i perioden før oljeprisen begynte å falle hausten 2014. Oljeinvesteringane vart ytterlegare redusert i 2016. Nivået fall, som året før, med om lag 15 prosent. I følge Norges Bank vil investeringsnivået bli redusert med i overkant av 11 prosent i 2017, noko som vil ha ein negativ påverknad på veksten i norsk økonomi.

Med auka arbeidsløyse og låg aktivitet i økonomien var det venta at veksten i bustadprisane skulle få ein lågare vekst i 2016 enn i 2015. Men på grunn av blant anna lågare renter på bustadlån auka prisveksten og enda opp med ein vekst på 8,3 % på landsbasis. Utviklinga var prega av store regionale forskjellar, ein svært kraftig vekst i Oslo og negativ vekst på Sør-Vestlandet. Det er denne landsdelen som er hardest ramma av verknadane av oljeprisfallet. Myndigheitene har lenge vore bekymra for utviklinga i bustadprisane, spesielt fordi det er med på å auke hushalda sin gjeldsvekst. For å avgrense veksten skjerpa Finansdepartementet krava i bustadlånforskrifta frå og med 1. januar 2017. Endringane inkluderer ei maksimalramme på lån tilsvarande fem gonger brutto inntekt og meir restriktive reglar for Oslo. Endringa i forskrifta gjeld fram til 30. juni 2018.

Pengepolitikken vart helde svært ekspansiv gjennom 2016. Hovudstyret i Norges Bank gjennomførte eit rentekutt i mars, frå 0,75 prosent til 0,5 prosent. Sentralbanken har ikkje lagt opp til vidare reduksjon av styringsrenta i si prognose, men ein ser heller ikkje bort frå eit negativt rentenivå dersom norsk økonomi bli råka av stor negativ uro.

Utover det rekordlåge rentenivået er finanspolitikken med på å stimulere veksten. Det strukturelle, oljekorrigerte underskotet, som måler den underliggjande pengebruken av oljeinntektene, auka til 206 milliardar kroner i 2016. For 2017 reknar ein med dette underskotet vil auke til 226 milliardar kroner. Sjølv med aukande underskot er ein fortsatt innanfor det handlingsregelen tillét.

SB1 Hallingdal Valdres si bankverksemd i 2016

Bankdrifta i 2016 avspeglar eit nokså normalt driftsår, men det normale er at det over tid skjer endringar i organisering, tilsette, produkt og system.

Omorganisering i banken

Det er i løpet av 2016 gjennomført ei omorganisering i banken. Tidlegare var banken organisert som ein matriseorganisasjon med ei kunderetta verksemd og ei fagretta verksemd. No er organiseringa endra til å vere ein rein linjeorganisasjon. Leiargruppa i banken er også vesentleg endra ved at eit leiarnivå er fjerna. Meir detaljar om ny organisering går fram av oversikten i kapittel 13 på s. 53.

Det er også inngått avtale om sluttpakke for tilsette som til saman utgjer 9,4 årsverk, noko som svarar til ein reduksjon i årsverk på 10,2 %.

Forsikringsområdet

Banken har hatt ein god vekst både på privatmarknaden og bedriftsmarknaden i 2016. For privatmarknaden er total forsikringsportefølje ved utgangen av året på 75 mill. fordelt på 52 mill. på skadeforsikring og 23 mill. på personforsikring. For bedriftsmarknaden er skadeforsikringsporteføljen på 21,6 mill. og pensjonsporteføljen på 18,2 mill.

Porteføljen på landbruk har også hatt ein fin vekst og passerte 11,4 mill. ved årsskiftet.

Kundane er svært nøgd med å kunne samle bank og forsikring på ein stad.

Sjølvetente løysingar blir heile tida utvikla og kundane kan på eiga hand både berekne pris og gjera endringar i mobil- og nettløysingane. I tillegg har kundane god oversikt over alle forsikringar. Kundesenteret vårt hjelper også både privat- og bedriftskundar med spørsmål om forsikring og pensjon.

Betalingsformidling og digitale tenester

I 2016 vart all kontanthandtering flytta frå manuell kasse til automatmiljø på alle kontor.

Dette er eit naturleg følge av at færre og færre kundar brukar denne tenesta. Det er framleis mogeleg å både setje inn og ta ut kontantar i banken, men no handterer automatane dette.

Mobilbanken blir stadig viktigare for kundane våre og bruken har helde fram auken også i 2016. SpareBank 1 sin mobilbank har no tre gonger så mange innloggingar som nettbanken.

Dette viser at kundane i stadig større grad klarer å løyse sine behov knytt til bank gjennom mobilbanken og at mobilen gjer kvardagen enklare for kundane våre.

Nye funksjonar og tenester blir stadig lansert i mobilbanken og i løpet av året er det til dømes blitt mogeleg å søkje om billån og opprette pensjonskonto med få tastetrykk. I tillegg har pålogging til mobilbanken blitt mykje enklare gjennom biometrisk autentisering, dvs. ved bruk av fingeravtrykk. Utviklinga innafor mobile løysingar som gjer det mogeleg å styre sin eigen økonomi vil framleis ha eit stort fokus dei komande åra, og utviklinga vil gå fort.

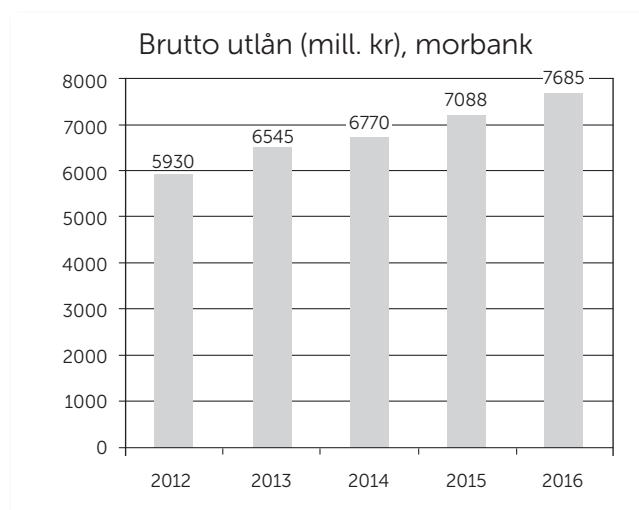
Mobilbetaling har også eit stort fokus. SpareBank 1 satsar hardt på mCASH og rettar seg særleg mot lag og organisasjonar. I Hallingdal og Valdres har no over 100 lag og organisasjonar registrert seg som brukarar av mCASH. Mange ser nytten av å la kundane bruke mobilen som betalingsmiddel. SpareBank 1 er ikkje einaste aktør på området. DNB satsar hardt med si teneste Vipps, og Danske Bank satsar saman med Nordea for å vinne den nordiske markeden. I tillegg forventar ein også at store aktørar som Google og Facebook vil prøve å ta sin del av denne marknaden. 13. februar vart det offentleggjort at fleire bankar i Noreg går saman om å satse på Vipps som løysing for mobilbetaling. Meir informasjon om dette på side 23.

Finansieringsområdet

I 2016 har det vore stor aktivitet på finansieringsområdet. Innafor privatmarknaden har utlansveksten vore spesielt høg. Konkurransen om privatkundane er stor, og den store utlansveksten er eit klart signal på at banken har konkurransedyktige vilkår og er eit føretrekt alternativ for mange kundar.

Situasjon rundt tap og avsetningar til tap er på eit historisk lågt nivå. Dette heng nok saman med at rentenivået har vore svært lågt, men har også samanheng med at det blir jobba mykje og systematisk med å kontrollere og redusere misleghald og tap.

Miljølån for kundar vart lansert 1. mai. Dette er eit lån med 0 % rente det første året og deretter svært gunstig rente. Låneproduktet er ein del av banken sitt miljøkonsept der ein ønskjer å gje kundane høve til å investere i miljø, skape positive ringverknader for byggebransjen og gje bustader og fritidsbustader ein meirverdi.

Plasseringsområdet

Våre fond har hatt ei varierende utvikling gjennom 2016, Odin Europa har negativ avkastning på 0,50 %, mens alle andre fond me tilbyr har hatt positiv avkastning siste år. I løpet av 2016 er ca. 70 % av alle spareavtaler kjøpt sjølvetent gjennom nettbank eller mobilbank. Dette er ein auke frå 45 % i 2015. Noko av årsaken er innføring av Pensjonskonto, som så langt har vore ein suksess.

I 2016 er det gjort ei endring i innskotspaletten. Konto med bonus er sanert som eit SpareBank 1-produkt grunna tekniske og administrative utfordringar. Banken legg vekt på å ha periodiske tilbod om fastrenteinnskot. I 2016 har det vore 4 slike tilbod.

Banken har gjennom året hatt fokus på sal av spareavtalar i privatmarknaden, og det er gjort mange nyteikningar i fond.

Felles fakturasentral for SamSpar

Banken vann på tampen av 2015 ein anbodsrunder om å etablere og drifte ein felles fakturasentral for bankane innafor Samarbeidende SpareBanker AS (SamSpar). Avtala er i første omgang på 3 år. Hovudoppgåva for sentralen er å ta i mot og handsame inngående faktura på papir, e-post eller som E-faktura for dei deltakande bankane. Målet til sentralen er å auke andelen av E-faktura for å effektivisere tidsbruken på fakturahandsaminga mest mogeleg.

Sentralen vart etablert i mai-16 med i underkant av 3 årsverk og tek sikte på å handsame om lag 45.000 faktura i året. 10 av 11 bankar i SamSpar nyttar seg av sentralen sine tenester som også omfattar vedlikehald av bankane sitt avtalearkiv.

Resultatutvikling

Resultatet for 2016 i morbank

Resultatrekneskapen for morbanken i 2016 viser eit normalt driftsår, men er likevel ein del påverka av eingongshendingar som er kommentert nedanfor.

Årsoverskotet etter skatt for rekneskapsåret 2016 i morbanken vart 98,0 mill. kroner som er ein auke på 25,2 mill. kroner i høve til 2015. Dette gir ei eigenkapitalavkastning etter skatt på 8,9 % mot 7,0 % i 2015. Resultatet er ein del betre enn venta. Banken sine netto renteinntekter vart 157,0 mill. kroner som er ein reduksjon på 0,2 mill. kroner frå 2015. Målt i høve til gjennomsnittleg forvaltningskapital (GFK) minkar rentenettoen frå 1,79 i 2015 til 1,76 % i 2016. Inntekter frå overført låneportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt blir klassifisert som provisjonsinntekter, ikkje som renteinntekt. Innteninga frå denne porteføljen tilsvarar ei inntekt på 0,16 % av GFK. Slik sett blir samla inntekter knytt til utlån og innskot samt renteplasseringar 1,93 % av GFK mot 1,99 % i 2015.

Sum netto andre driftsinntekter utgjorde 103,8 mill. kroner eller 1,16 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. I denne summen inngår til saman 5,5 mill. i inntektsført utbytte frå salet av Visa Europe til Visa Inc. i USA. Alle norske bankar har inntektsført ein del av dette salet. Utbytte frå andre selskap i SpareBank 1-alliansen utgjør 22,3 mill. Tilsvarande tal i fjor var 9,4 mill. Den store auken kjem i hovudsak frå eit mykje større utbytte frå Samarbeidende Sparebanker i 2016 enn i 2015.

Dotterselskapa utgjør ei netto kostnad på 5,3 mill. kroner i 2016. Kostnaden kjem frå eit negativt resultat i to selskap samt goodwill-avskrivningar knytt til kjøp av dotterselskap. Banken sine dotterselskap blir innarbeidd i rekneskapen etter eigenkapitalmetoden. Etter denne metoden blir banken sin del av eigenkapitalen berekna og resultatet inntektsført i samsvar med denne andelen. Alle banken sine dotterselskap er 100 % eigd av banken. Meir omtale av dotterselskapa lenger bak i årsrapporten.

Netto provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester var i 2016 på 65,8 mill. kroner som er ein auke på 0,9 mill. kroner. Provisjonsinntektene frå betalingsformidling, finansiering, forsikring og plasseringsområdet viser ein god vekst i året på til saman 4,9 mill. kroner. Provisjonane frå Boligkreditt er 3,8 mill. kroner mindre enn året før og gjer at samla provisjonsinntekter aukar med 0,9 mill.

Netto resultat frå finansielle eigedelar i banken ga eit positivt resultat i 2016 på 8,4 mill. kroner mot 2,6 mill. kroner i 2015. Kursutviklinga for banken si obligasjonsportefølje var negativ i 2015, men har vore positiv i 2016. Nedskrivninga av verdien i 2015 er i løpet av 2016 tilbakeført og inntektsført med 6,6 mill.

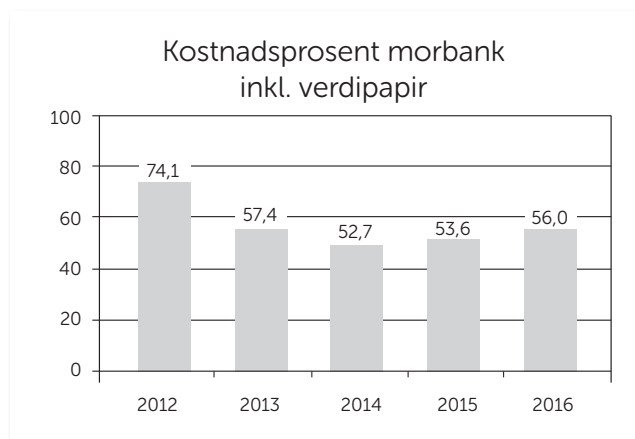
Samla kostnader aukar frå 121,9 mill. kroner i 2015 til 146,1 mill. kroner i 2016. Kostnadane i 2015 var i betydeleg grad påverka av ei omlegging i banken si pensjonsordning som medførte ei oppløysing av balanseførte pensjonsforpliktingar. Dette utgjorde ein resultatteffekt på 16,7 mill. i 2015-rekneskapen. Frå 1.1.16 er nesten alle av banken sine tilsette på ei felles innskotsbasert ordning. Unntaket er 2 individuelle avtaler som er vidareført. Korrigert for effekten av omlegginga er kostnadsveksten på 7,5 mill. eller 5,4 %.

Lønskostnader aukar med 19,9 mill., men som nemnd ovanfor kjem effekten av pensjonsomlegginga inn. Korrigert for

denne effekten, er veksten i lønskostnader på 3,2 mill. eller 4,4 %. Mesteparten av kostnadane til sluttpakkene i året er ført i rekneskapen for 2016. Det er venta ein reduksjon i lønskostnadane i 2017 som følgje av færre tilsette i organisasjonen.

Administrasjonskostnadane aukar med 1,0 mill. og er om lag som venta. Dette området inneheld mange ulike kostnader som går direkte inn i tenesteproduksjonen. Samarbeidende Sparebanker har bygd opp ein administrasjon i Oslo som skal utføre oppgåver for alle deltakarbankane. Ein ser at felleskostnader aukar noko på grunn av dette, men skal føre til mindre kostnader på andre område. Elles er det brukt ein god del på IT-investeringar i 2016.

Avskrivningar og andre driftskostnader aukar med ca. 3,3 mill. Leige av lokale hjå dotterselskap eller eksterne utgjør ein stor del av posten, men er på om lag same nivå som året før. Det er brukt ein del midlar i året på tilpassing av lokale til felles kundemottak for både bank, eigedomsmeklar og regnskapshuset. Ein del av desse kostnadane er utgiftsført i rekneskapen og forklarar mykje av kostnadsveksten. Banken har også hatt ein del kostnader i samband med overtekte eigedelar og konkursbu. Her er kostnadane ca. 1 mill. kroner over 2015.

Figuren viser kostnadsprosenten dei siste 5 åra. Kostnadsprosenten i 2012 var ekstra høg pga. fusjonen med Øystre Slidre Sparebank.

Banken sin kostnadsprosent har gått opp i 2016, frå 53,6 til 56,0. Målet i strategisk plan er å koma under 50 % i 2017.

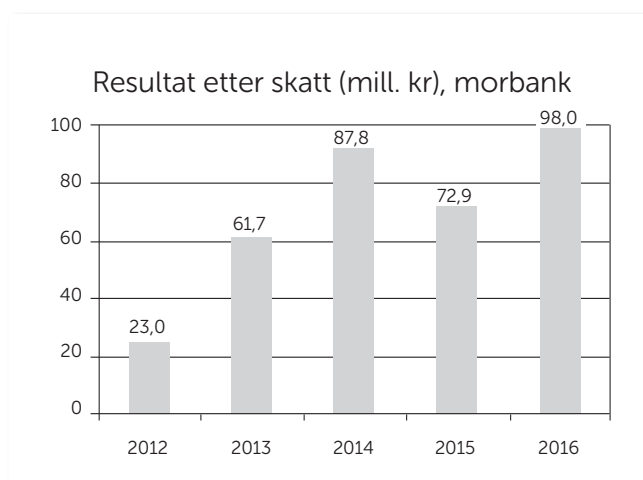
Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med retningsliner frå Finanstilsynet. Banken sin administrasjon går kvar månad gjennom privat- og bedriftsmarknaden med konkret vurdering av tapsutsette engasjement. Tapsføring og eventuell nedskrivning blir vurdert og vedteke av styret i samband med kvartalsrekneskapen 4 gonger i året. Meir informasjon om desse vurderingane er omtala i nota om generelle rekneskapsprinsipp.

Banken hadde i 2016 eit netto tap på utlån og garantiar på 9,1 mill. kroner. Dette er litt opp frå året før. Konstaterte tap på lån og garantiar utgjør 8,3 mill. kroner, medan nedskrivningar på individuelle lån og garantiar er auka med 1,3 mill. Det er også inntektsført 0,5 mill. i inngått på tidlegare nedskrivne lån og garantiar. Meir om banken sin tapskostnad i note 3.

I løpet av året har Sparebanken Hedmark kjøpt banken sine aksjar i SpareBank 1 Oslo Akershus. Disse aksjane ligg i selskapet SamSpar Bankinvest II AS som banken var deleigar i. Som oppgjer for salet har banken motteke aksjar i Sparebanken Hedmark samt kontantoppgjjer. Bokført gevinst i samband med salet utgjer 13,4 mill. kroner og inngår i gevinst ved sal av anleggsmiddel.

Banken sin skattekostnad for 2016 er rekna til 19,7 mill. kroner. Morbanken har i rekneskapsåret 2016 gitt konsernbidrag som utnyttar framførbart underskot i dotterselskap. Meir omtale av dette på neste side.

Årsresultatet i morbanken på 98,0 mill. kroner etter skatt er det beste årsresultatet i banken si historie og godt over styret sine forventningar til året.

Resultatet for 2016 i konsernet

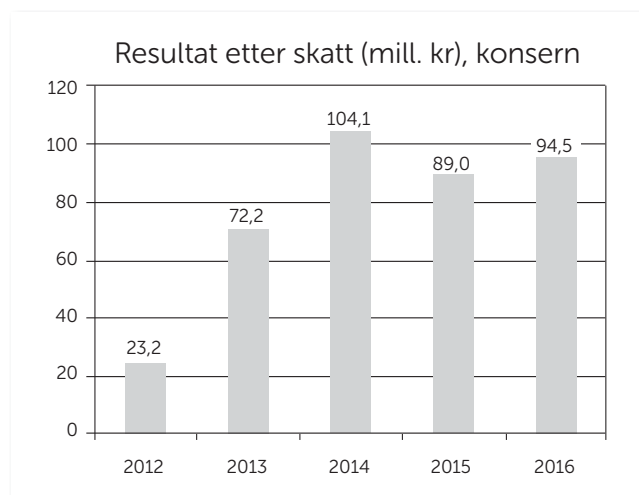
Det er morbanken som utgjer dei største resultatpostane i konsernrekneskapan. Dotterselskapa blir konsolidert inn i konsernrekneskapan med både inntekter og kostnader. Transaksjonar mellom selskapa blir eliminert.

Konsernet sin resultatandel frå dei felleskontrollerte verksemdene Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar) og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS blir inntektsført i konsernresultatet, og evt. utbetalt utbytte i året blir eliminert for ikkje å få dobbel verknad.

Resultatet frå SpareBank 1 Gruppen blir innarbeidd etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapan gjennom Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar). Bankens andel av dette utgjer 24 mill. kroner, medan tidlegare omtala motteke utbytte på 13,2 mill. kroner blir eliminert slik at netto verknad i konsernrekneskapan er 10,8 mill. kroner i høve til morbankresultatet.

SpareBank 1 kjøpte Glitnir Bank hausten 2008 (no BN Bank). SamSpar sin eigardel er lagt inn i selskapet Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS. Bankens resultatandel frå dette selskapet utgjer 4,2 mill. kroner. Motteke utbytte i året er på 4,1 mill. kroner. Resultatandelen aukar konsernresultatet med 0,1 mill. slik at det samla bidraget frå alliansen inn i konsernrekneskapan utgjer 10,9 mill. kroner ut over det som er inntektsført i morbanken sin rekneskap.

Gevinsten frå salet av aksjane i SpareBank 1 Oslo Akershus som er omtala ovanfor får ei litt annan handsaming i konsernrekneskapan enn i morbank. I staden for ein bokført gevinst på 13,4 mill. i morbank medfører salet eit bokført tap på 1,2 mill. i konsernrekneskapan. Årsak er at denne meirverdien vart inntektsført i 2013 då aksjane i selskapet SamSpar Bankinvest vart omklassifisert frå å vere i tilknytt selskap til å vanleg anleggsmiddel. Dermed vart meirverdien inntektsført allereie i 2013. Tap i samband med andre sal utgjer 1,2 mill. kroner slik at samla tap på sal av anleggsmiddel blir 2,4 mill. i konsernrekneskapan.

Driftsresultatet før skatt i konsernet vart 113,1 mill. kroner, mot 113,7 mill. kroner i 2015.

Resultat etter skatt enda på 94,5 mill. kroner mot 89,0 mill. i 2015. Dette gir ein eigenkapitalrentabilitet etter skatt på 7,9 %.

Balanseutvikling

Konsernet hadde ved utgangen av 2016 ein forvaltningskapital på 9.169 mill. kroner, som er ein auke på 479 mill. kroner eller 5,5 % frå utgangen av 2015. Året er prega av både høg utlans- og innskotsvekst så begge sidene i balansen har hatt ein relativt balansert vekst.

Brutto utlån auka 598 mill. kroner til 7.686 mill. kroner som medfører ein balansevekst på 8,4 % i 2016.

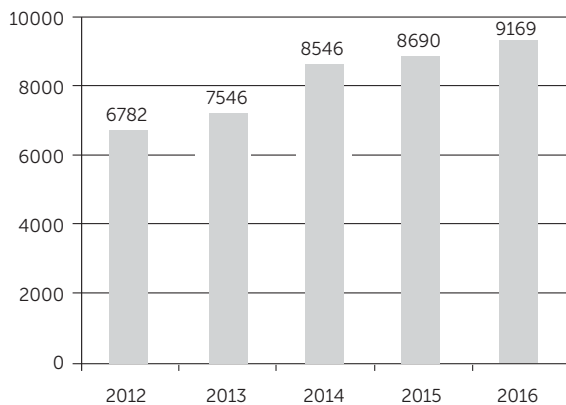
Ved årsskiftet hadde banken overført bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 2.093 mill. kroner. Tek ein omsyn til desse overføringane er reell utlansvekst i konsernrekneskapan 9,1 %.

Brutto utlansengasjement som har vore misleghalde i meir enn 90 dagar utgjer 68,2 mill. kroner, mot 76,7 mill. i 2015. Misleghaldet utgjer med det 0,9 % av brutto utlån. Dei samla tapsnedskrivningane er auka frå 44,6 mill. i 2015 til 46,5 mill. kroner ved utgangen av 2016.

Styret vurderer nedskrivningane til å vere tilstrekkelege i høve til identifiserte tapshendingar som har funne stad fram til årets slutt.

Avsetningsgrad seier noko om i kor stor grad banken har gjort nedskrivningar for tap på lån som allereie er misleghalde eller som er tapsutsett. Ved utgangen av rapporteringsåret var avsetningsgraden for misleghalde engasjement 14,9 % mot 19 % i fjor.

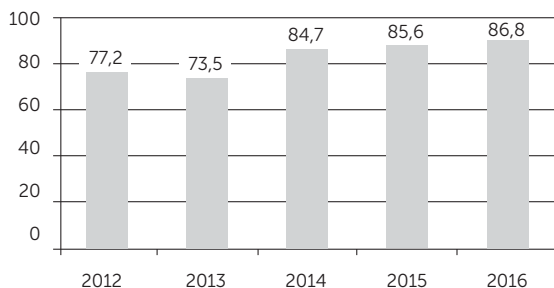
Forvaltningskapital (mill. kr), konsern

Utlån og garantiar fordelt på sektorar og risiko er nærare omtala i note 3a.

Ved årsskiftet hadde konsernet eit innskotsvolum frå kundar på 6.581 mill. kroner. Innskotsveksten siste år var på 603 mill. kroner eller 10,1 %. Dette gir konsernet ei innskotsdekning ved utgangen av 2016 på 86,8 %, opp frå 85,6 % i 2015. Overført volum til boligkreditt er auka med 205 mill. i året. Dette er med på å avlaste konsernet sitt finansieringsbehov.

Innskotsdekning (%), konsern

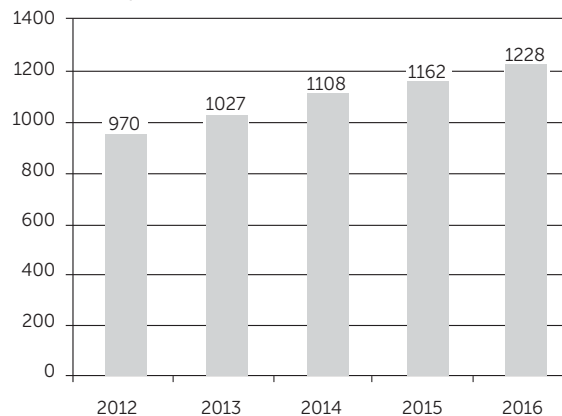

Tre dotterselskap har i 2016 hatt eit skattemessig underskot og morbanken foreslår difor å gje eit konsernbidrag til desse selskapa. Konsernbidrag utjamnar skattebelastninga i konsernet ved at gjevar kan krevje skattemessig frådrag for bidraget, medan mottakar aukar sine skattepliktige inntekter. For morbanken vil netto konsernbidrag auke bokført verdi av aksjane i morbanken sin balanse. Slik sett blir konsernbidrag likestilt med vanleg kapitaltilførsel.

Konsernbidrag	Brutto	Skatt	Netto
SpareBank 1:			
- Hallingdal Invest AS	1.046.000	261.500	784.500
- Regnskapshuset ValHall AS	7.420.000	1.855.000	5.565.000
- ValHall Egedomsvikling AS	2.026.000	506.500	1.519.500
Sum	10.492.000	2.623.000	7.869.000

Etter forslag til utbytte utgjer konsernet sin eigenkapital ved utgangen av året 1.228 mill. kroner. Konsernet sin eigenkapitalandel er på 13,4 %.

Eigenkapital (mill. kr), konsern

Disponering av årsoverskot

Utbytte på eigenkapitalbevis kan delast ut av sparebanken sitt årsoverskot og må vere i samsvar med forsiktig og god forretningskikk. Sparebankar kan difor ikkje garantere eit fast framtidig utbytte på eigenkapitalbevisa. Storleiken på utbyttet vil avhenge av sparebanken sitt driftsresultat og utbyttepolitikk. Styret foreslår at overskotet til disposisjon for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på kr 98.031.143,- blir disponert slik:

Disponeringar

Utbytte på eigenkapitalbevis (kr 3,04 per bevis)	24.500.000
Overført frå gåvefond	-2.050.000
Overført til gåver	2.050.000
Overført til utjamningsfond	64.693.803
Overført til grunnfondskapital	8.837.340

Sum **98.031.143**

Eigarstyring og selskapsleiing (Corporate governance)

Eigarstyring og selskapsleiing i SpareBank 1 Hallingdal Valdres omfattar dei mål og overordna prinsipp som konsernet skal styrast og kontrollerast etter for å sikre kapitaleigarane, innskytarane, tilsette og andre grupper sine interesser. Dette er nedfelt i eit eige dokument om eigarstyring og selskapsleiing. Konsernet si verksemdsstyring skal sikre ei forsvarleg formuesforvaltning, og gje auka tryggleik for at kommuniserte mål og strategiar blir nådd og realisert.

Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres har som eit resultat av dette vedteke at selskapet skal følgje "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsleiing (corporate governance)" av 23. oktober 2012, med dei tilpassingar som følgjer av at selskapet er ein sparebank utan børsnotert eigarkapital, som blir omsett regelmessig.

Risikostyring

Kjerneverksamda til banknæringa er å oppnå verdiskaping gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet arbeider med å vidareutvikle risikostyringssystem og prosessar i tråd med leiande praksis.

Risiko- og kapitalstyringa i SpareBank 1 Hallingdal Valdres støttar opp under konsernet si strategiske utvikling og måloppnåing, og sikrar samstundes finansiell stabilitet og forsvarleg formuesforvaltning.

Styret handsamar kvartalsvis ein overordna risikorapport. Banken har i 2016 vidareutvikla rammeverket for risikostyring og risikorapportering gjennom ei revidering av policydokument innafor alle risikoområde. Vidare har banken eigne controllerfunksjonar som rapporterer direkte til administrerende banksjef. Avdeling risikostyring og compliance utfører ei rekkje uavhengige kontrollhandlingar.

Intern kontroll er eit prioritert område som er integrert i den daglege drifta. Leiarane har eit kvalitetsansvar og står for oppfølging av medarbeidarane. Det overordna ansvaret for kontrollhandlingane ligg hjå avdeling risikostyring og compliance. Rapportering skjer kvartalsvis til styret. I tillegg er EY engasjert i interne revisjonsprosjekt. Dette arbeidet er ein viktig del av banken sitt kvalitetssikringsarbeid.

Dei mest vesentlege risikoane er omtala nedanfor.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som faren for tap som følgje av at kundar eller motpartar ikkje har evne eller vilje til å oppfylle sine plikter overfor banken. Kredittrisiko er knytt til mogelege tap på utlån eller garantiar til kundar, i tillegg til tap på plassering i verdipapir med mindre solide utstederar. Kredittrisikoen er banken sitt mest vesentlege risikoområde. Banken har standardiserte rutinar for kredittgjeving, ein etablert fullmaktsstruktur og risikoklassifiserer alle lån.

Kredittkvaliteten i konsernet må karakteriserast som god. Utviklinga i misleghald har dei siste åra vore positiv og er på eit akseptabelt nivå. Brutto misleghald er ved utgangen av året på 0,9 %. Banken legg vekt på kvalitet i kredittsakene, spesielt innafor bedriftsmarknaden. Kredittrisiko blir tillagt stor vekt i prising av utlån og kredittar.

Utlånsveksten innfor bedriftsmarknaden har vore avtakande dei siste to åra, men har det siste halvåret flata ut.

Kredittporteføljen i personmarknaden har hatt ei positiv utvikling, og er ved slutten av året svært god. Dette avspeglar seg i nivået på forventa tap i porteføljen som blir berekna kvar månad. Lågt rentenivå og relativt låg arbeidsløyse har ført til stigande bustadprisar. Ved utgangen av året er det ein del usikkerheit og spenning til vidare utvikling i bustadprisane og nye reguleringar for bustadlån med verknad frå 1.1.2017. Banken har ein stor utlånsportefølje til private busett i Oslo/Akershus-området, og på denne delen av utlånsporteføljen vil eit prisfall på bustader (og dermed mindre verdi på pantesikkerheita) kunne auke kredittrisikoen banken er eksponert for. Prisane på bustader og fritidsbustader i banken sitt primære marknadsområde svingar i mindre grad enn i byar og det sentrale austlandet.

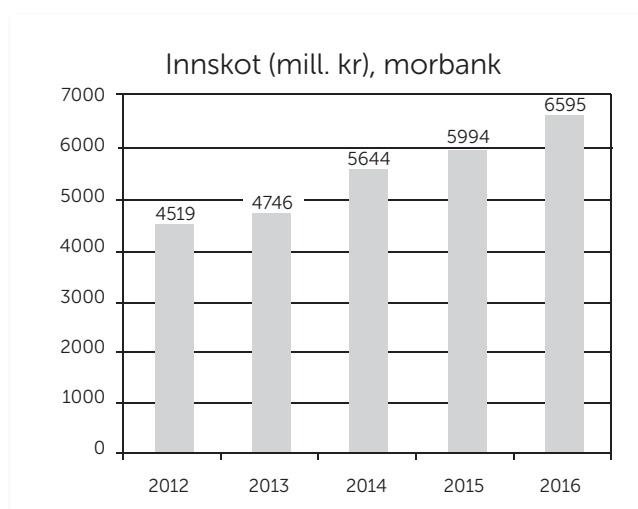
Det er venta ein lokal kredittvekst i tida framover som er om lag på nivå med den generelle kredittveksten i Noreg. Dette gjeld både for bedriftsmarknaden og personmarknaden.

Styret vurderer samla kredittrisiko som tilfredsstillande.

Likviditetsrisiko

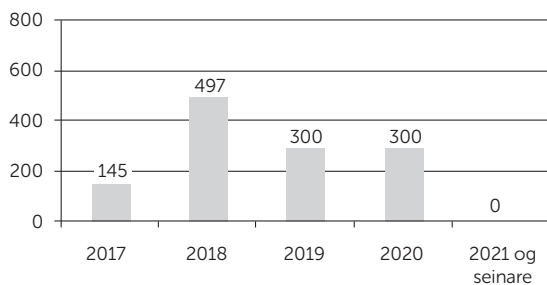
Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikkje er i stand til å refinansiere si gjeld eller ikkje har evne til å finansiere ein auke i eigarar utan vesentlege ekstrakostnader. Styringa av banken sin finansieringsstruktur tek utgangspunkt i ein overordna policy for likviditetsstyring som årleg blir gjennomgått og vurdert av styret. Banken har ein fundingstrategi som skal gje ein låg likviditetsrisiko gjennom spreiding både i breidde og i lengde. Ei spreiding i breidde går ut på å ha eit balansert forhold mellom innskot frå kundar, langsiktige og kortsiktige innlån, spreiding til ulike marknader og låneinstrument. Spreiding i lengde betyr å ha ein forfallsstruktur med låneforfall til ulik tidspunkt noko som reduserer refinansieringsrisikoen mest mogeleg. Forfallsstrukturen kan variere over tid og blir påverka av prisendringar på banken sine innlån (kredittpåslag/kredittspread).

Konsernet sine utlån blir i hovudsak finansiert med kundeinnskot, verdipapirgjeld og sal av bustadlånporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Sjølvfinansieringsgraden er stigande over tid i takt med at fleire lån blir overført til boligkredittselskapet. I 2016 har morbanken auka innskotsdekninga frå 84,6 til 85,8 %.

Kredittmarknaden for finansiering av banken si drift (fundingmarknaden) har vore i god betring i 2016. Etter ein kraftig auke i kredittpåslaget i siste halvdel av 2015, såg me ein nesten tilsvarende reduksjon og utflating utover i 2016. Denne marknaden er sterkt påverka av situasjonen internasjonalt. Kredittpåslaget på innlån er gjennom året redusert med 0,55 prosentpoeng for både 3 og 5-årslån. I takt med auka overføringar til boligkreditt er innlånsvolumet noko redusert i året og er på vel 1,2 mrd. kroner der mesteparten er obligasjonslån. Banken har alle innlån i den norske marknaden fordelt på 5 obligasjonslån og eit banklån. Ved utgangen av året var unytta oppgjerskreditt på 40 mill. kroner.

Forfallsstruktur innlån (mill. kr), morbank

Overføring av godt sikra bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS er med på å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til banken. I løpet av året er overført volum auka frå 1.887 mill. til 2.093 mill. kroner og utgjør no 21,4 % av alle utlån. Banken har også til ei kvar tid ei viss mengde bustadlån som ligg klar til overføring i tilfelle eit raskt finansieringsbehov og til å dekke opp eit eventuelt prisfall på bustader.

I tillegg til interne retningslinjer for styring av likviditeten er området også regulert av regulatoriske krav. Sentralt i desse reglane står LCR-kravet (Liquidity Coverage Ratio). Dette er ei måling av banken si evne til å tole ein likviditetsutgang 30 dagar fram i tid ved eit stress i penge- og kapitalmarknaden. Vidare blir det stilt krav til at bankane skal ha ei stabil og langsiktig finansiering (Net Stable Funding Ratio – NSFR). LCR-kravet vart innført frå 2015 og blir trappa opp dei neste åra. Frå og med 31.12.16 er kravet 80 % og med 112 % tilfredsstillar banken dette kravet. NSFR-kravet blir innfasa i løpet av nokre år. Desse EU-baserte reglane krev endring i samansetning av banken sine likvide egedelar. For å tilfredstille krava vil banken måtte halde eit høgare nivå på ledig likviditet og denne må vere plassert på ein sikker måte til ei lågare avkastning. Banken har gjort ei viss tilpassing til nye reglar, men i takt med høgare krav vil ytterlegare tilpassing vere nødvendig dei neste åra.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko, eller kurs- og renterisiko omfattar banken sin risiko knytt til posisjonar i valuta, aksje- og rentemarknaden. Banken har ingen valutarisiko utover det som er knytt til eigen valutabehaldning.

Banken sin renterisiko oppstår hovudsakleg i samband med fastrenteutlån, fastrenteinnskott og fastrenteinnlån. Banken har ei målsetting om å ha liten renterisiko og skal i prinsippet eliminere alle fastrenteoposisjonar ved hjelp av rentebytteavtalar. Banken sin policy for styring av renterisiko set rammer for kor stor renterisiko banken kan ta. Renterisikoen for alle posisjonar kan uttrykkjast ved å sjå på kor følsam balansen er for renteendringar. Banken har fastsett rammer for renterisiko på kort og lang sikt, dvs. over og under eit år.

Mesteparten av banken sine utlån og innskott har flytande rente, dvs. at renta blir regulert i takt med pengemarknadsrenta og utgjør ingen renterisiko. Noko av balansen er knytt til fastrenteavtalar og utgjør ein renterisiko. Etterspørselen etter

fastrenteutlån har vore aukande i 2016 og utgjør no 487 mill. kroner. Av dette er 345 mill. kroner sikra med rentebytteavtalar (SWAP) der banken "sel" fastrenta vidare og "kjøper" flytande rente. Dersom etterspørselen etter fastrentelån held fram auken, vil det være naudsynt å rentesikre ein større del av porteføljen for ikkje å få for stor renterisiko.

Banken har ved utgangen av året ei verdipapirportefølje på 597,3 mill. kroner i marknadsvardi som blir forvalta av eksterne forvaltarar. Porteføljen inneheld 7,9 % norske aksjefond, 7,9 % internasjonale aksjefond, 67,1 % norske og utanlandske obligasjonar og 17,1 % norske obligasjonsfond. Verdiutviklinga for norsk aksjefond og obligasjonsporteføljen har vore god det siste året, medan dei internasjonale aksjefonda har ei negativ avkastning. Samla avkastning på heile porteføljen i 2016 vart på 3,9 %. Ved utgangen av året er marknadsvarden på aksjeporteføljen 26,6 mill. kroner over kostpris og bokført verdi, medan marknadsvarden på obligasjonsporteføljen er 2,1 mill. kroner over kostpris.

Å ha ein såpass stor verdipapirportefølje i balansen, medfører at banken har ein viss risiko for svingingar i aksje- og obligasjonsmarknaden.

Samla risikoeksponering på området er moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for feil og manglar som konsekvens av mangelfulle system, rutinar og kompetanse. Konkrete døme kan vere:

- Menneskeleg svikt og manglande kompetanse
- Svikt i IKT-system
- Uklar policy, strategi eller rutinar
- Kriminalitet og interne mislighald

Proessen for styring av operasjonell risiko skal i størst mogeleg grad sikre at ingen enkelthendingar forårsaka av operasjonell risiko skal kunne skade konsernet si finansielle stilling i alvorleg grad.

Konsernet har stort fokus på kvalitet og kontinuerleg forbetring. Over tid er det bygd opp eit system for sikring av kvaliteten der fagsjefar har ansvar innafor kvart sitt fagområde. Det blir gjennomført kvartalsvise kontrollhandlingar på kvart fagområde som blir rapportert til administrerande banksjef. Controllerfunksjonen som er tidlegare nemnd, blir også nytta til å gjennomføre kvalitetskontrollar i dotterselskapa.

I tillegg satsar SpareBank 1-alliansen og banken på kompetanseheving gjennom kontinuerleg tilbod om etterutdanning/vidareutdanning, sertifisering som SpareBank 1-rådgjevar og autorisasjon som finansiell rådgjevar (AFR).

Eigarrisiko

Eigarrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres blir påført negative resultat frå eigarpostar i strategisk eigde selskap og/eller må tilføre ny eigenkapital til desse selskapa. Konsernet har i hovudsak eigarrisiko gjennom dei indirekte eigardelane i SpareBank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, og dei direkte eigardelane i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS samt andre SpareBank 1-selskap. Alle desse eigardelane er små og under 2 % i alle selskap. Sjå elles note 2 for oversikt over banken sine anleggsaksjar.

Kapitalstyring

Kapitalstyring skal sikre at konsernet har ein ønska storleik på eigenkapitalen vurdert i høve til selskapets storleik, risiko og kapitalkrav. Den skal vidare sikre ein optimal og effektiv bruk av eigenkapitalen, sett i høve til konsernet sine verksemdsområde, risikoprofil og ønska storleik på eigenkapital / ansvarlig kapital. Styret har vedteke ei målsetting for konsernet om minimum 18 % kjernekapitaldekning i komande strategiperiode.

Kapitalstyringa i SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal sikre ein effektiv bruk av kapitalen sett i forhold til:

- å sikre kreditor for tap (kreditorvern)
- at fastsett minstekrav til kapitaldekning basert på risikoprofil og risikotoleranse blir oppfylt og at det er ein tilstrekkeleg eigenkapitalbuffer sett i forhold til konjunkturforhold og risiko elles blir oppretthalde. ("going concern"-perspektiv)
- konkurransedyktige vilkår i innlånsmarknaden (rating perspektiv)
- å tilfredsstille selskapet sitt krav til eigenkapital-avkastning (konkurransedyktig eigenkapitalavkastning)
- at verksemdene kan utnytte vekstmogelegheiter i marknaden (organisk eller via oppkjøp)

Kapitalkravet er eit tredelt system med såkalla pilarar. Pilar 1 omhandlar minstekrav til kapitaldekning og representerer det regulatoriske minstekravet til kapital. Pilar 2 går på at konsernet skal gjennomføre ei årleg vurdering av kapitalbehovet ut frå den samla risikoen som konsernet er eksponert for (ICAAP-prosess). Pilar 3 stiller krav til offentleggjering av finansiell informasjon (Pilar 3-rapporten).

I den årlege ICAAP-prosessen ser ein framover og gjer ulike framskrivingar av kapitalbehovet. Framskrivingane tek omsyn til både forventa utvikling dei neste åra, samt ein situasjon med eit alvorleg økonomisk tilbakeslag over fleire år (nedgangsscenario). I dette arbeidet blir stresstestar brukt for å analysere ein situasjon med eit alvorleg økonomisk tilbakeslag. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg utarbeidd beredskapsplanar på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mogeleg grad å kunne handtere slike kriser om dei skulle oppstå.

Ved utgangen av 2016 hadde konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres ein netto ansvarleg kapital på 1.085 mill. kroner. Banken brukar standardmetoden til å rekne ut kapitaldekninga. Dette gir ei kapitaldekning på 18,49 %. På morbanknivå er kapitaldekninga 17,42 %. Banken har ikkje tilleggskapital slik at banken si kapitaldekning er lik kjernekapitaldekninga.

Kapitaldekninga ved utgangen av året er over konsernet si målsetting. Kapitaldekninga for morbanken har mindre buffer mot lovkravet etter som den ligg over eit prosentpoeng under nivået for konsernet. Det er viktig å følgje kapitalutviklinga tett for å halde seg innanfor eigne måltal. I dette arbeidet har banken utvikla ein kapitalplanrapport som blir ajourført kvartalsvis. Rapporten skal vere eit verktøy for å kunne setje i verk tiltak i god tid. Gode resultat vil uansett vere viktig for å bygge opp tilstrekkeleg kapital til å kunne finansiere lokal vekst.

Meir informasjon om konsernet og banken si kapitaldekning er vist i note 15.

Samfunnsansvar

Det er mange tilhøve som kjem inn under dette området. Konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres med sine ulike verksemdsområde er ein viktig aktør i lokalsamfunnet der verksemdene ligg. Banken er i stor grad med og finansierer lokal utvikling i form av lån til bustader og næringsverksemd. Banken si evne og vilje til å ta del i nye prosjekt er ein sentral pilar i utviklinga av lokalsamfunnet. Konsernet med alle verksemdsområder er til saman ein betydeleg arbeidsplass for innbyggjarane. Konsernet er også ein stor skatteytar som tilfører mykje til samfunnet i form av skatteinntekter frå tilsette og selskapet. Egedomsmeklarverksemda er ein viktig lokal aktør for omsetnaden av bustader og fritidsbustader i fjellet. Rekneskapsverksemda utfører viktige tenester for lokalt næringsliv.

Banken tek også på seg eit viktig samfunnsansvar i høve til å inngå sponsoravtaler med lokale lag og foreningar og på denne måten gir eit viktig bidrag til lokalt kultur- og idrettsarbeid. Banken har tidlegare stått for gåveutdeling til ulike føremål, men etter at eigenkapitalen i banken vart gjort om til eigenkapitalbevis i 2012, er det no eigarane, Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre som står for dette arbeidet. Stiftelsane får utbytte frå banken som dei kan nytte vidare til gåveutdelingar. Meir informasjon om banken og sparebankstiftelsane sitt samfunnsengasjement er samla i Driv-bloggen (www.driv.sb1.no).

Banken har tatt initiativet til næringsstiftelsen "Kimen til vekst" som kan gje lån til og investere i selskap i Hallingdal og Valdres.

Menneskerettar

I samsvar med krav i likestillingslova og rekneskapslova skal det i årsmeldinga gjerast greie for situasjonen i konsernet når det gjeld likestilling.

Det er ikkje lønsforskjellar mellom kjønna i banken for medarbeidarar i same type stilling, men det vil vere lønsforskjell mellom stillingar ut frå stillingsinnhald og krav til kompetanse.

Arbeidstida er lik for begge kjønn, men kvinner ønskjer i større grad redusert arbeidstid enn menn. Konsernet har såleis ei overvekt av kvinner i deltidsstillingar.

Konsernet oppmuntrar og legg forholda til rette for kompetanseheving og rekruttering av kvinnelege tilsette i ledige leiarstillingar. Forholda blir lagt til rette blant anna gjennom fleksible arbeidstidsordningar, permisjonsordningar og utdanningsavtale. Store moglegheiter for å ta del i og ansvar for prosjekt og fagleg utvikling må og sjåast som eit ledd i konsernet sitt likestillingsarbeid.

Konsernet har i 2016 utøvd sitt virke i samsvar med diskrimineringslova sin formålsparagraf om å fremme likestilling, sikre like høve og å hindre diskriminering som følgje av etnisitet, nasjonalt opphav, avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn. Leiinga i konsernet er særleg merksam på dette i samband med rekruttering. I eksisterande tilsettingsforhold er merksemda retta mot løns- og arbeidsvilkår, samt høve til forfremming og personleg utvikling for medarbeidarane.

Arbeidstakarrettar og sosiale tilhøve

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal vere ein attraktiv og inkluderande arbeidsplass for medarbeidarar i alle aldersgrupper og livsfasar. Konsernet legg til rette for at balansen mellom arbeid, heim og fritid blir opplevd som god for alle medarbeidarar. Konsernet ønskjer å hjelpe sine tilsette til å oppretthalde ei god helse gjennom å stimulere til fysisk aktivitet.

Sjukefråveret i banken har normalt sett vore stabilt lågt og godt under gjennomsnittet i bransjen. For 2016 har det samla legemeldte sjukefråveret vore på 2,9 % av total arbeidstid (mot 3,6 % i 2015). Av dette var 2,6 % legemeldt langtidssjukdom (mot 3,4 % i 2015).

Legemeldt sjukefråvere	2016	2015
Morbank	2,9 %	3,6 %
SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS	3,9 %	4,2 %
EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS	0,7 %	0,6 %

Konsernet har ikkje vore utsett for alvorlege ulykker eller ran i 2016.

Banken har eit omfattande og robust rammeverk på organisasjonsområdet som skal sørge for at arbeidstakarane sine rettar blir oppfylt:

- personalhandbok, HMS-handbok, sikkerheitshandbok, IA-avtale
- interne avtalefesta utval – tilsettingsutval og forhandlingsutval
- arbeidsmiljøutval
- møte mellom leiing og tillitsvalde
- verneombod og bedriftshelseteneste
- etiske retningslinjer, rutine for bekymringsmeldingar, rutine for konflikthandtering
- opplæringsprogram for leiarar og rådgjevarar.
- jamnlege medarbeidarundersøkingar
- jamnlege oppfølgingssamtalar med leiar
- samlingar for nytilsette
- seniorpolitikk

I tillegg gjer banken mange tiltak for at både det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet skal vere bra.

Banken sitt HMS-system er vedlikehalde i 2016.

Styret vurderer banken sitt arbeidsmiljø som godt. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har eit eige Arbeidsmiljøutval (AMU) for heile konsernet. Arbeidsmiljøutvalet sine medlemmer og verneomboda er gitt nødvendig opplæring. Konsernet er IA-bedrift (Inkluderande Arbeidsliv), og har medlemsavtale med Hallingdal og Valdres Bedriftshelseteneste (HAVA BHT). Bedriftshelsetenesta har hjulpet konsernet med HMS-arbeidet, bl.a. gjennom deltaking på AMU-møter, gjennomføring av arbeidsplassvurderingar og ergonomiopplæring, og er disponibel i samband med oppfølging av sjukefråvær m.m.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har eit eige sikkerheitsutval, for å sikre nødvendig fokus og koordinering av sikkerheitsarbeidet i banken.

Over mange år har banken vore sterkt delaktig i å få på plass og vidareutvikle utdanningsprogrammet for

rådgjevarane innanfor alliansen. Banken er medlem av Finansnæringens Autorisasjonsordningar. Implementeringa av autorisasjonsordninga for finansiell rådgjeving, samt godkjenningsordning skadeforsikring, har gitt banken eit kompetanseløft med større kunnskapsmessig profesjonalitet og dyktigheit i rådgjevinga overfor kundane. Banken har evna å implementere alle desse kompetanseløfta på ein god måte. Kompetanseløftet vil halde fram i dei komande åra for nye rådgjevarar, samt for dei erfarne rådgjevarane i form av årlege krav om kompetanseoppdatering.

I løpet av 2016 har fleire tilsette delteke på vidareutdanningsprogram, i hovudsak innafor BI-systemet.

Det ytre miljø

Konsernet har etablert ein miljøstrategi i strategisk plan for 2015-2017:

- Klimautfordringa set fokus på kva enkeltpersonar og bedrifter kan gjere for å bidra med løysingar knytt til dette – i første rekkje ved å halde miljømessig orden i eige hus.
- Konsernet skal møte klimautfordringa gjennom effektiv ressursbruk og bruke gode miljømessige løysingar i kvardagen. Dette blir synleggjort i eit eige miljøregnskap.
- Elles skal konsernet sin miljøambisjon vere på eit nivå tilsvarande det som blir stilt til bransjen.

Konsernet er lokalisert i eit distrikt med relativt store reiseavstandar. I tillegg har banken ei desentralisert organisering som gjer at det naturleg genererer ein del reiseverksemd mellom avdelingskontora. Ut frå dette har banken gjort ein del tiltak som skal gje positive effektar for miljøet i den daglege drifta. Eit mål er å redusere reiseverksemda. Difor har alle bankar i Sparebank 1-alliansen installert videokonferanseutstyr som også effektiviserer tidsbruken gjennom mindre reisetid. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg installert videokonferanseutstyr på alle bankkontor. Dette blir nytta til både interne og eksterne møte for å redusere reiseverksemda ytterlegare. I løpet av året er Skype tatt i bruk til internkommunikasjon.

Konsernet skal heile tida ha fokus på å minimere den negative miljøpåverknaden gjennom reduksjon av energiforbruk og papir, betre avfallssortering, auka resirkulering og gjenbruk av elektronisk avfall.

For å få betre oversikt over kva påverknad konsernet har på det ytre miljø utarbeider konsernet årleg ein miljørapport for å kunne identifisere utslepp, talfeste forureininga og gjere konsernet i stand til å setje i verk målretta tiltak.

Føremålet er å gje eit grunnlag for å vurdere konsernet i ein miljømessig samanheng, og for å jobbe systematisk med å minske påverknaden på det ytre miljøet.

Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utvikla av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" – GHG protokollen. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Rapporteringa dekkjer forbruk knytt til transport, energi, avfall og flyreiser. Det er eit viktig prinsipp at me skal søke å redusere vår påverknad på miljøet, og gjere målretta tiltak overfor det forbruket med størst miljøbelastning.

For 2016 har konsernet sine viktigaste tiltak vore:

- Fortsatt reduksjon i reiseaktiviteten gjennom meir bruk av videokonferansesystem og bruk av applikasjonen Skype til nettmøte.
- Lansert miljølån til 0 % rente til energisparande tiltak i samband med nybygg, oppussing eller bytte av energikjelder.

- Gunstig tilbud på finansiering av elbil til kundar
- Lansert rimeleg finansiering av elbil for tilsette.
- Elbil bestilt til kontor. Levering til våren.
- El-syklar til bruk i nær-reiser er bestilt til fleire kontor.
- El-bil lader montert ved fleire kontor. To hurtigladarar (Fagernes og Gol).

Energi- og klimaregnskap 2016:

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivå (scope) som består av direkte og indirekte utsléppskjelder:

Scope 1: Obligatorisk rapportering inkluderer alle utsléppskjelder knytt til driftsmidlar der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (sjøveigde, leigde eller leasa køyretøy, oljekjellar osv.). Vidare blir eventuelle direkte prosessutslépp (av dei seks klimagassene) inkludert.

Scope 2: Obligatorisk rapportering av indirekte utslépp knytt til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjeld t.d. for leigde bygg. Utsléppsfaktorane som blir nytta for elektrisitet er basert på nasjonale produksjonsmiksar, historisk treårs rullerande gjennomsnitt (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekkjer produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske marknadsområdet (Nord Pool Spot). I høve til utsléppsfaktorar på fjernvarme blir enten faktisk produksjonsmiksbasert på innhenta informasjon frå den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmiksbasert på IEA statistikk nytta.

Scope 3: Frivillig rapportering av indirekte utslépp knytt til innkjøpte varer eller tenester. Dette er utslépp som indirekte kan knytast til organisasjonen sine aktivitetar, men som går føre seg utanfor selskapet sin kontroll. (derav indirekte). Typisk scope 3-rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff osv.

Kategori	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp (tCO ₂ e)	Utslipp (fordeling)
<i>Transport</i>				48.5	12.2	6.5%
Diesel (B5)		4 491.0	liter	45.4	11.4	6.1%
Bensin		321.0	liter	3.1	0.7	0.4%
Scope 1 total				48.5	12.2	6.5%
<i>Elektrisitet*</i>				1 922.7	107.7	57.8%
Elektrisitet Nordisk miksbasert		1 922 662.0	kWh	1 922.7	107.7	57.8%
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>				105.6	3.0	1.6%
Fjernvarme Norsk miksbasert		105 581.0	kWh	105.6	3.0	1.6%
Scope 2 total				2 028.2	110.6	59.4%
<i>Flyreiser</i>				-	2.1	1.1%
Fly kontinentalt		4.0	Ant.reiser	-	0.4	0.2%
Fly nordisk		25.0	Ant.reiser	-	1.7	0.9%
<i>Forretningsreiser</i>				-	54.3	29.2%
Km-godtgj.bil(NO)		366 223.0	km	-	54.2	29.1%
Km-godtgj.el-bil(NO)		10 184.0	km	-	0.1	0.1%
<i>Avfall</i>				-	7.1	3.8%
Restavfall,forbrenning		3.5	m ³	-	0.4	0.2%
Restavfall,forbrenning		13 174.0	kg	-	6.6	3.6%
Papir,gjenvinning	papir	2 138.0	kg	-	0.1	-
Papir,gjenvinning	papp	860.0	kg	-	-	-
Scope 3 total				-	63.5	34.1%
Total				2 076.7	186.3	100.0%
<i>*Alternativ beregning utslipp fra el (Markedbasert metode)</i>					555.6	

Årsrapport – Klimagassutslipp (tCO2e)

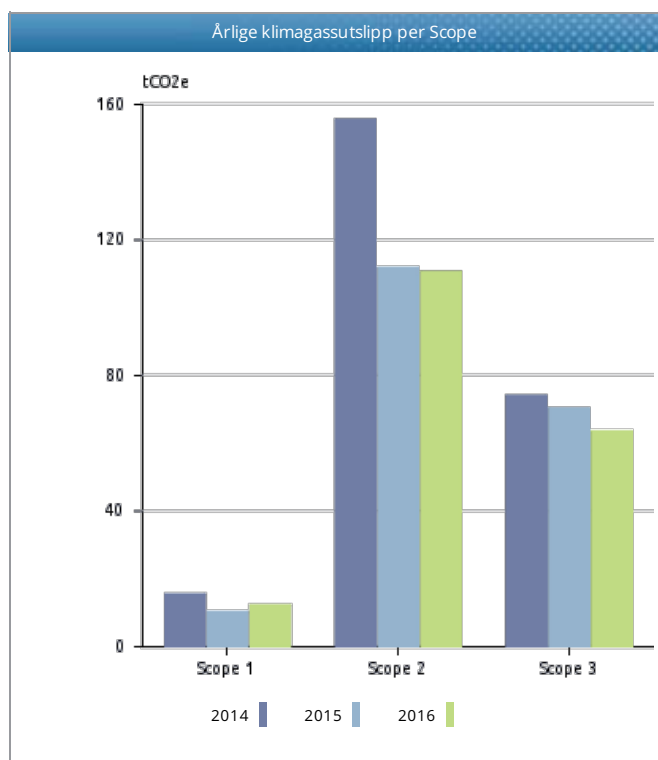
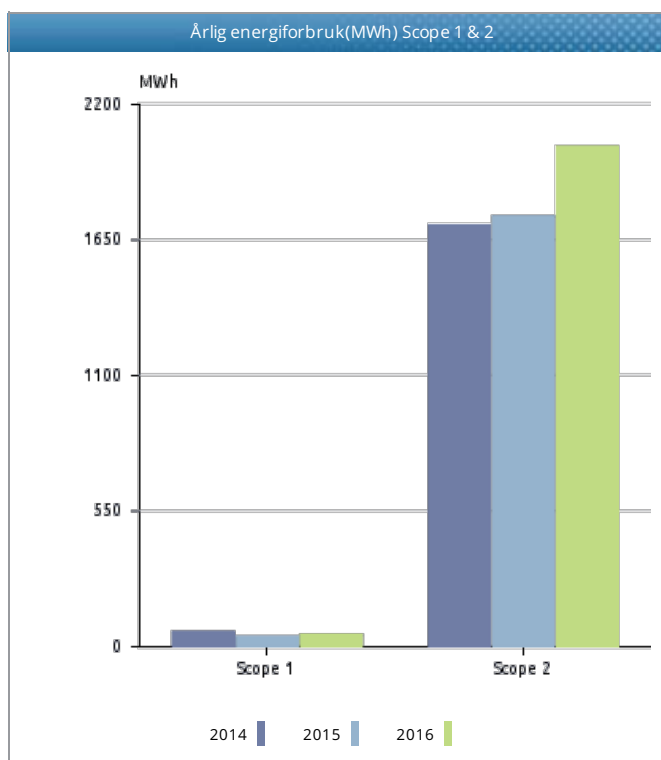
Kategori	Forklaring	2014	2015	2016	% endring fra forrige år
<i>Transport</i>					-
Diesel (B5)		15.3	10.2	11.4	12.0%
Bensin		-		0.7	100.0%
Scope 1 Utslipp		15.4	10.2	12.2	19.2%
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>					-
Fjernvarme Norsk miks				3.0	100.0%
<i>Elektrisitet*</i>					-
Elektrisitet Nordisk miks		155.5	111.8	107.7	-3.7%
Scope 2 Utslipp		155.5	111.8	110.6	-1.0%
<i>Flyreiser</i>					-
Fly kontinentalt		0.2	0.8	0.4	-50.3%
Fly nordisk		3.2	2.4	1.7	-29.1%
<i>Forretningsreiser</i>					-
Km-godtgj.bil(NO)		54.7	59.8	54.2	-9.3%
Km-godtgj.el-bil(NO)			0.1	0.1	100.0%
<i>Avfall</i>					-
Papir,gjenvinning	papir			0.1	100.0%
Papir,gjenvinning	papp			-	-
Restavfall,forbrenning		15.9	7.3	7.0	-4.2%
Scope 3 Utslipp		74.0	70.3	63.5	-9.7%
Total		244.8	192.2	186.3	-3.1%
<i>Prosentvis endring</i>			-21.5%	-3.1%	
<i>*Alternativ beregning utslipp fra el (Markedbasert metode)</i>			511.6	555.6	
<i>Prosentvis endring</i>			-	8.6%	

SpareBank 1 Hallingdal Valdres hadde i 2016 totale klimautslipp på 186,3 tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e). Dette er ein nedgang på 6 tCO₂e frå 2015, eller 3,1%. Konsernet si største kjelde til klimagassutslipp er elektrisitet som utgjør 59 % av totalt utslipp. Deretter kjem bilkøyring med vel 36 % målt i km-godtgjersle og drivstoff til firmabilar. Elektrisitetsforbruket har auka det siste året, men her blir utsleppsfaktoren rekna ut etter Nordisk Elektrisitetsmiks for 2016 som baserer seg på produksjonsstatistikk. Denne utsleppsfaktoren går i 2016 ytterlegare ned pga. innføring av ny-fornybar energi (vindkraft), auka nedbør og høgare temperaturar og reduksjon i produksjon av dansk kolkraft. I sum fører dette til eit mindre samla utslipp frå innkjøpt energi.

Samla utslipp frå reiseverksemda har gått litt ned i året og det er gledeleg. Her vil innkjøp av EL-bilar i 2017 vere eit tiltak for ytterlegare reduksjonar.

Nøkkeltal – Energi og klimaindikatorar:

Navn	Enhet	2014	2015	2016	% endring fra forrige år
Sum kWh/m2		315.1	322.0	288.5	-10.4%
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)		1 768.8	1 785.9	2 076.7	16.3%
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO2e)		244.8	192.2	186.3	-3.1%
Totale tCO2e/årsverk		1.6	1.2	1.2	2.9%
Total tCO2e/omsetning		0.8	0.6	0.6	-3.3%
Årsverk		154.8	162.7	153.2	-5.8%

Konsernet har i 2016 ein auke i totalt energiforbruk med 16,3 %, men totale utslipp går ned som følge av reinare energi inngår i forbruket. Reknar ein utslipp per årsverk aukar det med 2,9 %, medan utslipp i høve til omsetning går ned med 3,3 %.

Me kjenner ikkje til at konsernet har hatt nokon miljøpåverknad ut over forbruket som kan omreknast til CO₂, og har difor ingen rapportering på utslipp til jord, vatn, eller støy.

Meir informasjon om energi og klimarekneskapen er tilgjengeleg i eigen rapport.

Arbeid mot korrupsjon

I eit konsern der alle verksemdar driv etter konsesjon frå Finanstilsynet er det naturleg at arbeid mot korrupsjon blir flagga høgt. Dette blir i hovudsak gjort i form av etiske retningslinjer for selskapa. I tillegg møter ein lovkrav som representerer tiltak mot korrupsjon. T.d. må styremedlemene, dagleg leiar og fagansvarleg i selskap som skal drive eigedomsmekling, leggje fram politiattest for å kunne ha stillinga/vervet. Innafor rekneskapsverksemda må alle som vil oppnå autorisasjon leggje fram politiattest, og i banken må alle tilsette kunne framvise politiattest før ein går inn i ei stilling. Med andre ord er det gode sikkerheitsventilar her.

Alle selskap i konsernet med fast tilsette har utarbeidd etiske retningslinjer som skal følgjast. I bl.a. konsernet sine etiske retningslinjer er det eit eige punkt som går på økonomiske fordelar og gåver mm. Dette punktet seier at ingen tilsette eller tillitsvalde kan ta i mot økonomiske fordelar eller gåver frå kundar eller frå andre av konsernet sine forretningsforbindelsar. Unntaket er vanlege merksemdsgåver i samband med jul eller andre spesielle høve. Ved forhandlingar skal den tilsette/tillitsvalde vise særleg aktsemd i høve til dette. Retningslinjene regulerer også korleis ein tilsett eller tillitsvald går fram om han eller ho mottek ei slik gåve av ikkje ubetydeleg verdi.

Dei etiske retningslinjene er slått opp på alle matrom i banken. I tillegg blir dei tatt opp på allmøter i regi av banken sitt sikkerheitsutval.

Ut frå dei retningslinjene, lovreglar og fokuset arbeid mot korrupsjon har, er det grunn til å tru at konsernet driv eit viktig arbeid mot korrupsjon. Fokuset vil vere der framover også, slik at dette arbeidet vil halde fram.

Nokre fakta

Ved utgangen av året hadde konsernet 165 heil- og deltidstilsette. Samla årsverk ved utgangen av året var på 151 (mot 161 i 2015).

Tilsette i konsernet per 31.12.16 fordelte seg med 69 % kvinner og 31 % menn. I morbanken var fordelinga 63 % kvinner og 37 % menn. På leiarnivå er kvinneandelen i konsernet 27 % og i morbanken 11 %. I styret er samansetninga 4 menn og 4 kvinner.

Kjønnsfordeling	Morbank	Konsern
Kvinner	63 %	69 %
Menn	37 %	31 %
Tilsette	91	165
Årsverk	86	151

Gjennomsnittsalderen for tilsette i dotterselskapa er 46 år i SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS, 38 år i EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og i morbanken 47 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnene i morbanken er 45 år, og 49 år for menn. På leiarnivå er gjennomsnittsalderen 59 år for kvinnene og 54 år for menn.

Gjennomsnittsalderen i 2016	Morbank	SB1 Regnskapsh. ValHall AS	EM1 Fjellmegleren
Alle tilsette	47 år	46 år	38 år
Kvinner	45 år	45 år	38 år
Menn	49 år	48 år	38 år
Kvinnelege leiarar	59 år	45 år	-
Mannlege leiarar	54 år	45 år	42 år

I løpet av 2016 har banken fått 6 nye medarbeidarar i fast stilling eller lengre vikariat.

Turnover i morbanken har til forskjell frå tidlegare år vore høg i 2016. Totalt 14 personar i fast stilling har slutta. Av desse har 5 personar slutta som følgje av naturleg avgang. Reell turnover er dermed på 9 personar, som tilsvarar 9,7 % mot 3,1 % året før. I 2016 var gjennomsnittsansieniteten i morbanken på 14 år.

Banken sine dotterselskap

Alle dotterselskap er heileigde av morselskapet.

Driftsinntekter	2016	2015	Endring
EiendomsMegler 1			
FjellMegleren AS	36.566	33.798	2.217
HallingRegnskap AS	0	0	0
SpareBank 1			
Hallingdal Eignedom AS	6.755	6.925	-170
SpareBank 1			
Hallingdal Invest AS	1	200	-199
SpareBank 1			
Regnskapshuset ValHall AS	35.314	36.357	-1.043
SpareBank 1 ValHall			
Eigedomsutvikling AS	5.386	4.525	861
Valdres Regnskap AS	0	0	0
Sum	84.022	81.805	2.217

Dei samla inntektene går litt opp i 2016. I hovudsak ligg inntektsveksten i EiendomsMegler 1 FjellMegleren AS som kan vise til ein inntektsvekst på 8,2 %.

Resultat før skatt	2016	2015	Endring
EiendomsMegler 1			
FjellMegleren AS	4.761	4.043	718
HallingRegnskap AS	-5	-4	-1
SpareBank 1			
Hallingdal Eignedom AS	1.189	432	757
SpareBank 1			
Hallingdal Invest AS	-2.243	-103	-2.140
SpareBank 1 Regnskapshuset			
ValHall AS	-7.478	-10.123	2.645
SpareBank 1 ValHall			
Eigedomsutvikling AS	-546	-986	440
Valdres Regnskap AS	-5	-4	-1
Sum	-4.327	-6.745	2.418

Driftsresultatet før skatt i selskapa er betra med 2,4 mill. kroner. Alle selskap bortsett frå SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har resultatframgang. Morbanken har gitt konsernbidrag til tre av dotterselskapa med negativt skattemessig resultat jf. oversikt på side 13.

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

Selskapet vart stifta i 2000. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte i 2007 85 % av aksjane i selskapet. Dei resterande 15 % vart kjøpt i 2011. I 2011 vart EiendomsMegleren Ringerike Hadeland sine avdelingar på Gol og i Hemsedal fisjonert ut og fusjonert inn i selskapet. Banken kjøpte same året selskapet Hemsedal EiendomsMegling AS i Hemsedal. Denne verksemda er også fusjonert inn i selskapet. Etter denne fusjonen vart selskapsnamnet endra til EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Selskapet driv eigedomsmeikling i Hallingdal frå kontor på Geilo, Ål, Gol og Hemsedal. I Valdres har selskapet kontor på Fagernes, Heggenes og Beitostølen. Selskapet dekkjer stort sett det same geografiske området som banken. Selskapet har 19 tilsette. Aktiviteten i marknaden har vore svært god også i 2016. Selskapet selde 638 eignedomar mot 603 i 2015, og leverer sitt beste resultat nokon gong. Resultatet etter skatt for 2016 viser eit overskot på kr 3.546.000. I 2015 var overskotet på kr 2.918.000.

SpareBank 1 Hallingdal Eignedom AS

Selskapet driv med utleige og drift av fast eigedom og driftslausøyre. Selskapet vart stifta i mai 2005. Verksemda er avgrensa til å leige ut lokale og driftslausøyre til banken på Gol og i Hemsedal. I samband med samlokalisering av konsernet sine verksemder, leiger selskapet ut lokale til dotterselskapa EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS på Gol og i Hemsedal. Selskapet leiger også ut lokale til enkelte andre eksterne leigetakarar i Hemsedal. Selskapet har ingen fast tilsette, men leiger inn frå andre selskap ved behov. Resultatet etter skatt i 2016 vart eit overskot på kr 940.000. I 2015 var overskotet på kr 444.000.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

Selskapet har som føremål å investere i verksemder. Selskapet vart stifta i 1982 som eit eigedomsselskap, men endra namn og føremål i 2006. I 2009 kjøpte selskapet eit tomteområde på Flå der målet er å utvikle det for sal til utbyggjarar. Utbygging av feltet starta i 2012 og til no er 4 tomannsbustader med til saman 8 leilegheiter ferdigstilt og seld. Fire einestader i rekke er under oppføring, ein av desse er ferdigstilt og blir brukt til visningar. Det er seld tomt til eit bustadhus. Per i dag er feltet detaljregulert for 20 nye einingar. Heile feltet omfattar ytterlegare 100 einingar. Selskapet har nyleg kjøpt ein eigedom på Kikut på Geilo for utvikling og sal. Selskapet har ingen tilsette. Resultatet etter skatt i 2016 vart eit underskot på kr 1.693.000 mot eit overskot på kr 34.000 i 2015.

SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS

Selskapet vart stifta i 1998. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte alle aksjane i selskapet i mai 2012. Same året vart banken sitt dotterselskap Hemsedal Regnskap AS fusjonert inn i selskapet. I 2014 fusjonerte selskapet med SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS. Ved utgangen av året har selskapet 57 tilsette ved avdelingane på Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Fagernes, Heggenes og Beitostølen. Resultatet i 2016 ber fortsatt preg av ei satsing på moderne og framtidsretta løysingar, og viser eit underskot etter skatt på kr 5.623.000. I 2015 var underskot på kr 7.560.000. Det er gjort organisatoriske grep i 2016 som skal gje betre resultat framover. Morbanken som eigar har skote inn 5 mill. i aksjekapital i selskapet i 2016.

SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS

Selskapet vart stifta i 2009 og var tidlegare eit dotterselskap under SpareBank 1 Hallingdal Invest AS. I 2013 overtok morbanken alle aksjane i selskapet. Selskapet eig forretningsbygg på Heggenes og Beitostølen der alle område i konsernet driv verksemd, samt "veksthuset" i Hemsedal (del av tidlegare COOP-bygget). Veksthuset er utleigd på langsiktig kontrakt til turistrelatert verksemd. Lokala på Beitostølen og Heggenes blir leigd ut til konsernet sine verksemder. Delar av lokala på Heggenes er bygd om til leilegheiter i 2016. Selskapet leiger i tillegg lokale på Fagernes, Gol og Flå som også blir utleigd til verksemdene i konsernet. Selskapet har 2 tilsette i deltidsstillingar. Resultat etter skatt i 2016 vart eit underskot på kr 386.000. I 2015 var underskotet 720.000. Morbanken som eigar har skote inn 1,9 mill. i aksjekapital i selskapet i 2016.

HallingRegnskap AS og Valdres Regnskap AS

Desse selskapa vart stifta i juni 2013 samstundes med at dei tidlegare selskapa med desse namna endra namn til høvesvis SpareBank 1 Regnskapshuset Hallingdal AS og SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS. Dette er "sovande" selskap som er stifta for å beskytte selskapsnamna.

Fortsatt drift

I samsvar med lov om årsrekneskap m.v. § 3-3a, stadfestar styret at føresetnadane for fortsatt drift er til stades, og årsrekneskapen er sett opp etter denne føresetnaden.

Hendingar etter balansedagen

13. februar 2017 vart det offentleggjort at DNB, bankane i SpareBank 1-alliansen, bankane i Eika-alliansen, Sparebanken Møre og 15 sjølvstendige sparebankar har inngått ei intensjonsavtale som medfører at partane saman skal vidareutvikle Vipps som heile Noreg si mobile lommebok. Initiativtakarane representerer til saman 106 norske bankar. Vipps har hittil vore ein del av DNB-konsernet, men blir no lagt inn i eit frittståande selskap der DNB blir største eigar med omtrent 52 prosent av aksjane. SpareBank 1-alliansen skal eige 25 prosent, dei sjølvstendige sparebankane 12 prosent, Eika Alliansen 10 prosent og Sparebanken Møre 1 prosent. Dette fører til at merkevara mCASH blir tatt ut av marknaden i løpet av 2017. Samarbeidet føreset godkjenning frå Konkurransetilsynet og Finanstilsynet.

Framtidsutsikter

Den politiske trenden med auka vekt på nasjonal proteksjonisme uttrykt ved presidentvalet i USA og Brexit, har skapt større usikkerheit knytt til økonomiske prognosar

internasjonalt og nasjonalt. Noreg har ein open økonomi med stor påverknad frå den økonomiske utviklinga internasjonalt. Konsekvensane av fjorårets val vil påverke vår økonomiske vekst, men det er umogeleg å spå retninga.

Det offentlige vil gjennom sitt relativt høge investeringsbudsjett og ekspansive statsbudsjett gje god drahjelp til den økonomiske veksten – også i år 2017. Låg rente og låg arbeidsløyse vil stimulere til vidare vekst. Kronekursen vil mest sannsynleg vere på eit nivå som fører til vekst i turismen i Noreg – og i marknadsområdet til SpareBank 1 Hallingdal Valdres.

Den politiske vilja til å regulere utlånsverksemda til bustader og sannsynlegvis også forbrukslån, vil på sikt medføre redusert utlånsvekst. Effekten er vanskeleg å sjå føre seg då reguleringane er justert relativt ofte. Manglande evaluering av tidlegare tiltak aukar risikoen for ei større oppbremsing enn ønska. Ei raskare oppbremsing enn prognosane som ligg til grunn i dag (SSB), vil gje utslag i høgare mislegald og tap.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres forventar ein lågare utlånsvekst i 2017, men med god aktivitet i alle forretningsområda. Høgare kapitalkrav i bransjen forventar me gir rom for auka rentenetto utan svekking av banken si konkurransekraft. Implementering av nye digitale verktøy vil halde fram og forhåpentlegvis vil det kunne løfte salet vidare i dei digitale salskanalane. Forventa resultat for konsernet i 2017 ligg på 2016-nivå.

Styret ønskjer å takke banken sine tilsette for innsatsen gjennom 2016. Solid innsats i alle ledd i organisasjonen har gitt banken eit godt utgangspunkt for 2017. Styret vil også takke kundar, tillitsvalde og andre forbindelsar som er viktige for banken si verksemd og framleis sterke posisjon i marknaden.

Ein syner elles til rekneskapen med noter.

Hallingdal, 31. desember 2016/14. februar 2017

Kjell Vidar Bergo (sign.) Kristin Ourom (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreleiar nestleiar

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Gro Lundby (sign.)

Vidar Isungset (sign.) Ellen Intelhus (sign.) Knut Oscar Fleten (sign.)
adm. banksjef

6. Resultatrekneskap

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

	Note	2016 Morbank	2016 Konsern	2015 Morbank	2015 Konsern
Renteinntekter og liknande inntekter					
Renter og liknande innt. av utlån til og fordr. på kred.inst.		3 559	3 876	7 039	7 165
Renter og liknande innt. av utlån til og fordr. på kundar		251 053	248 119	279 555	276 346
Renter og likn. innt. av sertifi., obl. og and. renteb. v.pap.	1	8 127	8 127	9 959	9 959
Andre renteinntekter og liknande inntekter		644	653	2148	2178
Sum renteinntekter og liknande inntekter		263 383	260 775	298 701	295 648
Rentekostnader og liknande kostnader					
Renter og liknande kostn. på gjeld til kred.institusjonar		6 053	6 100	7 867	7 882
Renter og liknande kostn. på innsk. frå og gjeld til kundar		68 282	68 184	95 107	95 031
Renter og liknande kostn. på utstedte verdipapir		27 285	27 285	34 334	34 334
Andre rentekostnader og liknande kostnader		4 782	4 790	4 182	4 190
Sum rentekostnader og liknande kostnader		106 402	106 359	141 490	141 437
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER		156 981	154 416	157 211	154 211
Utbytte og andre innt. av v.pap. med var. avkastning					
Inntekter av aksjar, andelar og andre verdipapir med var. avkast.	2	14 770	14 770	6 220	6 220
Inntekter av eigarinteresser i tilknytt selskap	2	17 307	28 154	4 831	20 883
Inntekter av eigarinteresser i konsernselskap	2	-5 269	-	-11 874	-
Sum utbytte og andre inntekter av v.pap.med var. avkastning		26 808	42 924	-823	27 103
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester					
Garantiprovisjon	5	1 462	1 462	1 502	1 502
Andre gebyr og provisjonsinntekter	6	70 485	70 485	69 381	69 381
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester		71 947	71 947	70 883	70 883
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester					
Andre gebyr og provisjonskostnader		6 103	6 103	5 936	5 936
Netto verdiendr, gev./-tap på val. og v.papir som er oml.m.					
Nto verdiendr., gev./-tap på sertifikat, obl.og andre renteb. v.pap.		5 668	5 668	-6 912	-6 912
Nto verdiendr., gev./-tap på aksjar og and. v.pap. med var.avkastn.		2 033	2 033	8 620	8 620
Nto verdiendr., gev./-tap på valuta og finansielle derivater	12	701	701	904	904
Sum nto verdiendr, gev./-tap på val. og v.papir som er oml.m.		8 402	8 402	2 612	2 612
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eigedomar	4	109	2 388	131	950
Andre driftsinntekter		2 618	69 435	3 434	71 687
Sum andre driftsinntekter		2 727	71 823	3 565	72 637
SUM ANDRE INNTEKTER		103 781	188 993	70 301	167 299
SUM NETTO DRIFTSINNTEKTER		260 762	343 409	227 512	321 510

	Note	2016 Morbank	2016 Konsern	2015 Morbank	2015 Konsern
Løn og generelle administrasjonskostnader					
Løn	8a	62 223	108 069	53 809	98 212
Pensjonar	9	3 170	4 421	-8 635	-4 711
Sosiale kostnader		11 153	16 627	11 469	16 312
Administrasjonskostnader		37 262	36 739	36 224	36 009
Sum løn og generelle administrasjonskostnader		113 808	165 856	92 867	145 822
Avskrivningar m.v. av varige dr.middel og immatr. eigned.					
Ordinære avskrivningar	4	4 441	12 612	4 065	13 362
Nedskrivning goodwill		-	-	-	3 054
Sum avskrivningar m.v. av varige dr.middel og immatr. eigned.		4 441	12 612	4 065	16 416
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eignedomar		42	3 122	172	2 292
Andre driftskostnader	7	27 806	37 195	24 768	36 851
Sum andre driftskostnader		27 848	40 317	24 940	39 143
SUM DRIFTSKOSTNADER		146 097	218 785	121 872	201 381
DRIFTSRESULTAT FØR TAP		114 665	124 624	105 640	120 129
Tap på utlån og garantiar					
Tap på utlån	3	9 593	9 593	4 932	4 932
Tap på garantiar	3	-445	-445	1 400	1 400
Sum tap på utlån, garantiar m.v.		9 148	9 148	6 332	6 332
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmidlar					
Nedskrivninger		-	-	-	-486
Gevinst/tap		12 170	-2 418	-45	363
Sum nedsk/rev av nedsk og gev/tap på vp som er anl.m.		12 170	-2 418	-45	-123
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		117 687	113 058	99 263	113 674
Skatt på ordinært resultat	14	19 655	18 553	26 393	24 708
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT		98 032	94 505	72 870	88 966
RESULTAT FOR REKNESKAPSÅRET		98 032	94 505	72 870	88 966
Overføringer og disponeringar:					
Overføringer					
Overført frå gåvefond		-2 050		-500	
Sum overføringer		-2 050		-500	
Disponeringar					
Utbytte på aksjar / grunnfondsbevis		24 500		18 200	
Overført til grunnfondskapital		8 837		4 581	
Overført til gåvefond og/eller gaver		2 050		2 500	
Overført til utjamningsfond		64 695		48 089	
Overført til anna eigenkapital		-		-	
Sum disponeringar		100 082		73 370	
SUM OVERFØRINGAR OG DISPONERINGAR		98 032		72 870	

7. Balanse per 31. desember 2016

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

EIGEDELAR	Note	2016 Morbank	2016 Konsern	2015 Morbank	2015 Konsern
Kontantar og fordringar på sentralbankar		71 508	71 508	74 737	74 737
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar					
Utlån til og fordr. på kred.inst. utan avtalt løpet.el.opps.frist		359 568	359 583	363 553	362 463
Sum utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar		359 568	359 583	363 553	362 463
Utlån til og fordringar på kundar					
Kasse-/drifts- og brukskredittar		1 150 450	1 150 123	1 173 784	1 173 784
Byggjelån		207 866	207 866	202 353	202 353
Nedbetalingslån		6 327 039	6 224 738	5 711 780	5 603 757
Sum utlån før nedskriving		7 685 355	7 582 727	7 087 917	6 979 894
- Individuelle nedskrivingar	3	10 157	10 157	14 616	14 616
- Gruppevise nedskrivingar	3	36 300	36 300	30 000	30 000
Sum netto utlån og fordringar på kundar		7 638 898	7 536 270	7 043 301	6 935 278
Overtekne eigedelar	3	14 246	14 246	19 082	19 082
Sertifikat, obligasjonar og andre rentebær. verdipapir m/fast avkastning					
Utstedt av det offentlege – Sertifikat og obligasjonar		–	–	10 000	10 000
Utstedt av andre – Sertifikat og obligasjonar		416 042	416 042	482 216	482 216
Sum sertifikat, obl. og andre rentebærande verdipapir	1	416 042	416 042	492 216	492 216
Aksjar og andre verdipapir m/var. avkastning					
Aksjar, andelar og grunnfondsbevis	2	427 055	427 374	449 213	463 993
Andelar i ansvarlege selskap, kommandittselskap m.v.	2	1 045	1 045	1 045	1 045
Sum aksjar og andre verdipapir m/var. avkastning		428 100	428 419	450 258	465 038
Eigarinteressar i tilknytta selskap	2	51 552	148 878	51 551	144 409
Eigarinteressar i konsernselskap	2	47 959	–	38 459	–
Immaterielle eigedelar					
Goodwill	4	–	3 359	–	5 171
Utsett skattefordel	14	4 560	5 189	7 051	8 603
Sum immaterielle eigedelar		4 560	8 548	7 051	13 774
Varige driftsmiddel					
Maskinar, inventar og transportmidlar		8 841	13 925	7 656	12 914
Bygningar og andre faste eigedomar		3 618	96 932	3 432	89 535
Andre varige driftsmidlar		2 996	2 996	4 096	4 096
Sum varige driftsmiddel	4	15 455	113 853	15 184	106 545
Andre eigedelar					
Andre eigedelar		5 006	26 103	10 545	33 043
Sum andre eigedelar		5 006	26 103	10 545	33 043
Forskotsbetalingar og opptente ikkje mottekne inntekter					
Opptente ikkje mottekne inntekter		19 065	38 706	20 017	41 426
Overfinansiering av pensjonsforpliktingar	9	–	4 314	–	–
Andre forskotsbetalte ikkje påløpte kostnader		2 159	2 815	1 215	1 967
Sum forskotsbetalingar og opptente ikkje mottekne inntekter		21 224	45 835	21 232	43 393
SUM EIGEDELAR	10,11	9 074 118	9 169 285	8 587 169	8 689 978

GJELD OG EIGENKAPITAL		2016	2016	2015	2015
	Note	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
GJELD					
Gjeld til kredittinstitusjonar					
Lån og inns. frå kred.inst. utan avtalt løpetid eller opps.frist		–	327	–	–
Lån og inns. frå kred.inst. med avtalt løpetid eller opps.frist		100 000	99 673	100 000	100 000
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	10,11	100 000	100 000	100 000	100 000
Innskot frå og gjeld til kundar					
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid		5 452 129	5 437 392	4 849 938	4 834 514
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid		1 143 328	1 143 328	1 143 643	1 143 643
Sum innskot frå og gjeld til kundar	10,11	6 595 457	6 580 720	5 993 581	5 978 157
Gjeld stifta v/utsteding av verdipapir					
Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak		–	–	–	–
Obligasjonsgjeld	13	1 140 288	1 140 288	1 328 745	1 328 745
Sum gjeld stifta v/utsteding av verdipapir	10,11	1 140 288	1 140 288	1 328 745	1 328 745
Anna gjeld					
Anna gjeld		72 452	73 774	67 276	73 674
Sum anna gjeld		72 452	73 774	67 276	73 674
Påløpte kostnader og motteke ikkje opptente inntekter					
		13 976	22 026	18 563	23 608
Avsetningar for påløpte kostnader og forpliktingar					
Pensjonsforpliktingar	9	18 470	18 470	20 627	20 627
Spesifiserte avsetningar på garantiansvar	3	–	–	1 000	1 000
Andre avsetningar påløpte kostnader / forpliktingar		4 616	4 616	–	–
Utsett skatt		–	1 733	–	1 830
Sum avsetningar for påløpte kostnader og forpliktingar		23 086	24 819	21 627	23 457
SUM GJELD		7 945 259	7 941 627	7 529 792	7 527 641
EIGENKAPITAL:					
Innskote kapital					
Eigenkapitalbevis		805 700	805 700	805 700	805 700
Overkursfond		11 581	11 581	11 581	11 581
Kompensasjonsfond		1 176	1 176	1 176	1 176
Sum innskote eigenkapital		818 457	818 457	818 457	818 457
Opptent kapital					
Utjamningsfond		197 561	197 561	132 867	132 867
Grunnfondskapital		101 802	101 802	92 964	92 964
Gåvefond		11 039	11 039	13 089	13 089
Fond for vurderingsulikheiter		–	97 326	–	104 960
Anna eigenkapital		–	1 473	–	–
Sum opptent eigenkapital		310 402	409 201	238 920	343 880
SUM EIGENKAPITAL		1 128 859	1 227 658	1 057 377	1 162 337
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL	10,11	9 074 118	9 169 285	8 587 169	8 689 978
POSTAR UTANOM BALANSE					
Betinga forpliktingar					
Garantiar	5	601 153	601 153	668 063	668 063

Hallingdal, 31. desember 2016 / 14. februar 2017

Kjell Vidar Bergo (sign.) Kristin Ourom (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreleiar nestleiar

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Gro Lundby (sign.)

Vidar Isungset (sign.) Ellen Intelhus (sign.) Knut Oscar Fleten (sign.)
adm. banksjef

8. Endring i egenkapital

Morbank:	Innskote kapital			Opptent kapital			Sum
	Eigarandels- kapital	Overkurs- fond	Kompensa- sjonsfond	Grunnfonds- kapital	Utjammings- fond	Gåvefond	
Eigenkapital 1.1.2016	805 700	11 581	1 176	92 964	132 867	13 089	1 057 377
Prinsippendring ført direkte mot egenkapitalen				0			
Endring gåver						-2 050	-2 050
Årets resultat				8 838	89 194		98 032
Utbytte					-24 500		-24 500
Eigenkapital 31.12.2016	805 700	11 581	1 176	101 802	197 561	11 039	1 128 859
Eigenkapital 1.1.2015	805 700	11 581	1 176	90 167	102 749	11 589	1 022 962
Prinsippendring ført direkte mot egenkapitalen				-1 784	-17 971		-19 755
Endring gåver						-500	-500
						2 000	2 000
Årets resultat				4 581	66 289		70 870
Utbytte					-18 200		-18 200
Eigenkapital 31.12.2015	805 700	11 581	1 176	92 964	132 867	13 089	1 057 377

Konsern:	2016	2015
Eigenkapital 01.01.2016	1 162 337	1 108 153
Overgang til IAS 19 pensjoner 01.01.	-	-24 986
Netto estimatavvik 2015 ihht IAS 19, mot egenkapital	-	5 057
Overgang til IAS 19 pensjoner 01.01. dotterselskap	-	176
Verdiendring innarbeiding av felleskontrollert verksemd	-6 379	3 671
Mindreverdi Ål kontoret (solgt)	3 745	-
Bankinvest II (Solgt)	-14 588	-
Disponert av gåvefond	-2 050	-500
Utbytte	-24 500	-18 200
Årets overskot	109 093	88 966
Eigenkapital 31.12.2016	1 227 658	1 162 337

Fordeling av egenkapitalbevis

Sparebankstiftelsen Hallingdal	7.130.445 bevis	88,50 %
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre	926.555 bevis	11,50 %

	01.01.2017	01.01.2016
Eigarandelskapital	805 700	805 700
Overkursfond	11 581	11 581
Utjammingsfond	197 561	132 809
A Sum egenkapitalbevis eigaranes kapital	1 014 842	950 090
Grunnfondskapital eks gåver	101 802	94 959
Kompensasjonsfond	1 176	1 176
B Sum samfunnseigd kapital	102 978	96 135
Eigarandelsbrøk (A/(A+B))	90,79 %	90,81 %

9. Kontantstrømoppstilling

	2016 Morbank	2015 Morbank	2016 Konsern	2015 Konsern
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyr fra kunder	324 095	353 898	321 161	350 689
Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyr til kunder	-68 784	-96 073	-68 686	-95 997
Utbetalinger av renter på andre lån	-38 937	-46 868	-38 992	-46 891
Innbetalinger av renter på andre lån	12 188	19 607	12 514	19 763
Innbetalinger av utbytte	17 308	4 128	17 308	4 128
Innbetalinger fra andre driftsinntekter	2 727	3 565	71 823	72 637
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tenester	-64 525	-60 355	-72 421	-77 639
Utbetalinger til tilsette, pensjonsinnretninger, arb.giveravg., skattetrekk m.v.	-79 465	-74 984	-135 893	-128 043
Utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-20 323	-24 863	-17 962	-22 100
Netto resultat av handel med verdipapirer for kortsiktige foremål	110 183	-231 100	124 644	-230 810
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	194 467	-153 045	213 496	-154 263
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger på tidligere avskrivne fordringar	93	175	93	175
Netto auke utlån til kunder	-601 002	-324 090	-580 781	-309 649
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	8 721	-24 383	-16 715	-40 512
Innbetalinger ved sal av driftsmidler mv.	-	-	-	16 098
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler mv.	-4 713	-2 768	-18 108	-8 076
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-596 901	-351 066	-615 511	-341 964
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Netto auke innskot fra kunder	601 876	349 979	602 563	339 791
Netto betaling ved endring av obligasjonsgjeld	-188 457	-252 020	-188 457	-252 020
Utbetalinger av utbytte	-18 200	-21 900	-18 200	-21 900
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	395 219	76 059	395 906	65 871
Netto kontantstrøm for perioden	-7 215	-428 052	-6 109	-430 356
Netto endring i kontantar og kontantekvivalenter	-7 215	-428 052	-6 109	-430 356
Behaldning kontantar og kontantekvivalenter ved starten av perioden	438 290	866 342	437 200	867 556
Behaldning kontantar og kontantekvivalenter ved slutten av perioden	431 075	438 290	431 091	437 200
Avstemming				
Resultat før skattekostnad	117 687	99 263	113 058	113 674
Betalt skatt i perioden	-17 164	-24 862	-15 236	-24 269
Gåver	-2 050	-500	-2 050	-500
Tap/-gevinst ved sal av anleggsmidler	-	45	-	518
Ordinære avskrivninger	4 441	4 065	12 612	16 416
Andre ikke-kontantposter	-352	11 283	12 894	6 332
Netto betaling ved handel med verdipapir for kortsiktige foremål	89 611	-233 713	118 660	-233 345
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-2 157	-18 351	-6 471	-16 572
Postar klassifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	-	-	-25 616	-22 975
Endring i andre tidsavgrensingsposter	4 451	9 725	5 645	6 458
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	194 467	-153 045	213 496	-154 263
Kontantar og kontantekvivalenter er definert som:				
- Kontantar og fordringar på sentralbanker	71 508	74 737	71 508	74 737
- Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	359 568	363 553	362 463	362 463

10. Notar til konsernrekneskapen 2016

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

INNHALD

Generelle rekneskapsprinsipp	7. Andre driftskostnader
1. Obligasjonar og andre renteberande verdipapir morbank	8. a. Tillitsvalde og tilsette
b. Ekstern revisjon
2. Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis	9. Pensjonskostnader og -forpliktingar
3. a. Risikoklassifisering av utlånsporteføljen
b. Tap på utlån
c. Utlån fordelt etter næring og geografi
d. Aldersfordeling på forfalle, men ikkje nedskrivne utlån
e. Verkeleg verdi utlån
f. Boligkreditt
g. Overtekne eigedelar	10. Finansiell risikokommentar
4. Varige driftsmidlar – avskrivningar	11. Likviditetsrisiko
5. Garantiar og andre betinga forpliktingar	12. Finansielle derivat
6. Prinsipp for periodisering av provisjon, gebyr m.v.	13. Gjeld
	14. a. Opplysningar om grunnlaget for utrekning av betalbare skattar
b. Utsett skatt
	15. Kapitaldekning

GENERELLE REKNESKAPSPRINSIPP

GENERELT

Bankens årsrekneskap for 2016 er utarbeidd i samsvar med rekneskapslova frå 1998, forskrift om årsregnskap for bankar samt god rekneskapsskikk. Under nokre av notane er det teke inn ytterlegare forklaringar og vist til postar i resultatrekneskap og balanse. Alle beløp i resultatrekneskapen, balansen og notar er i heile tusen kroner dersom ikkje anna er oppgitt. Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med reglane i NGAAP (Norwegian Generally Accepted Accounting Principles).

Bruk av estimat

Leiinga har brukt estimat og føresetnader som har påverka resultatrekneskapen og verdsettinga av eigedelar og gjeld, samt usikra eigedelar og forpliktingar på balansedagen i utarbeidinga av rekneskapen i samsvar med god rekneskapsskikk.

Tidsavgrensing av renter, provisjonar og gebyr

Renter, provisjonar og gebyr er ført i resultatrekneskapen etter kvart som desse blir opptent som inntekter eller kjem på som kostnader. Utrekningar viser at etableringsgebyr på utlån ikkje overstig kostnadene ved etablering av det einstilte utlån. Etableringsgebyret blir difor ikkje fordelt over lånet si løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året blir tidsavgrensa og ført som gjeld i balansen. Opptente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eigedel i balansen. På engasjement der det blir gjort nedskrivningar for tap, blir renteinntekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året det blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap blir resultatført etter gjennomsnittleg kost-prinsippet. Kjøp og sal av verdipapir blir bokført på oppgjerstidspunktet.

UTLÅN – FORKLARINGAR OG DEFINISJONAR

Vurdering av utlån

Banken sine utlån blir i utgangspunktet vurdert til pålydande med unntak av tapsutsette og misleghalde lån. Eit engasjement blir definert som garantiar, kausjonsansvar, løyvde rammekredittar og nedbetalingslån inkludert opptente, men ikkje betalte renter, gebyr og provisjonar. Banken sine utlån er vurdert til verkeleg verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgjande periodar blir utlån vurdert til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med frådrag for betalte avdrag på hovudstol samt eventuelle nedskrivningar for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstig ikkje kostnadene og blir inntektsført ved diskontering.

Utlån med flytande rente vil ha ein bokført verdi tilsvarande verkeleg verdi. For banken sine utlån der det er avtala fastrente, vil verkeleg verdi kunne avvike vesentleg frå bokført verdi. Verkeleg verdi på fastrenteutlån er rekna ut som differansen mellom neddiskontert framtidig kontantstraum frå renteinbetalingar og neddiskontert framtidig kontantstraum basert på marknadsrente for restbindingstid ved utgangen av året.

Bustadlån overført til og formidla til SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkreditt) er ikkje balanseført. Risikoen er vurdert til å vere overført til boligkreditt, også for overførte lån som tidlegare har vore i banken sin balanse, og er difor frårekna. Alle lån i SpareBank 1 Boligkreditt AS ligg innafør 70 % av forsvarleg verdigrunnlag og er godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til overførte lån er etter banken si vurdering avgrensa.

Behandling av engasjement som ikkje er misleghalde

Banken gjennomfører kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkundar. Engasjement som har migrert til ei låg risikoklasse eller engasjement med middels risikoklasse og med ein usikra risiko ved misleghald på over 1 mill. blir vurdert særskild av banken si spesialoppfølgingsgruppe. For engasjementa er det verdien av banken sin sikkerheit, låntakar si betalingsevne osv. som blir vurdert. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påreknast, blir tapet bokført i banken sin rekneskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misleghalde engasjement

Eit lån blir sett på som mislighalde når låntakar ikkje har betalt forfalle terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er dekkja inn som avtalt. Ved misleghald blir kunden sitt samla engasjement vurdert. Låntakar si tilbakebetalingsevne og sikkerheiter avgjer om eit tap må påreknast. Sikkerheita blir vurdert til antatt lågast realisasjonsverdi på berekningstidspunktet, med frådrag for salskostnader. Dersom det ligg føre objektive bevis på verdifall på bankens sine fordringar, blir dette ført som individuelle nedskrivningar.

Behandling av konstaterte tap

Ved misleghald over 90 dagar, konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjement vurdert med omsyn til sikkerheit og betalingsevne for å få oversikt over banken sin risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, blir engasjementet normalt først handsama som individuell nedskrivning. Engasjementet blir rekna som endeleg tapt når konkurs eller akkord er stadfesta, tvangspant ikkje har ført fram eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Berekna verdifall på engasjementet blir då ført som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivningar blir ført til inntekt. Endelig konstaterte tap blir fjerna frå banken si låneportefølje og frå individuelle nedskrivningar månaden etter at alle sikkerheiter er realisert og det er konstatert at kunden ikkje er søkjegod.

Tilbakeføring av tidlegare tapsnedskrive engasjement

Tilbakeføring av tidlegare tapsnedskrive engasjement skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knytast til ei hending etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av individuelle nedskrivningar på utlån

Individuelle nedskrivningar er avsetning til dekning av forventa tap på engasjement som er identifisert som tapsutsette på balansedagen. For at engasjementet skal klassifiserast som tapsutsett, må det liggje føre objektive bevis for at det har eit verdifall. Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjerast på alle utlån som blir sett på som vesentlege. Nedskrivninga vil vere forskjellen mellom balanseført verdi og noverdi av framtidig kontantstraum i engasjementet. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og der nedskrivning er gjennomført skal ikkje vere med i gruppevurderinga av utlån. Banken fordeler sine utlån mellom PM – lån til personmarknaden og BM – lån til bedriftsmarknaden.

Behandling av nedskrivningar på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil seie nedskrivning utan at dei enkelte tapsengasjement er identifisert. Låna blir handsama i grupper etter risikoklassifisering der erfaringstal på forventa tap i gruppa er sentral i vurderingane. Nedskrivninga er basert på objektive bevis for verdifall i banken si låneportefølje ut frå banken si vurdering av risiko for manglande betalingsevne med grunnlag i berekningar med basis i erfaringstal, konjunkturedringar, bransjeanalyser og andre tilhøve. Andre forhold kan vere verdifall på fast eigedom ved auka marknadsrenter, sviikt i betalingsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplassar.

Tapsutsette engasjement

Grunnlag for vurdering av tap på ikkje-misleghalde engasjement er svak eller negativ eigenkapital og betalingsvanskar der kunden sin økonomiske situasjon medfører ein auka risiko for at tap vil kunne koma på eit seinare tidspunkt. Desse engasjementa blir klassifisert som tapsutsette.

Rapportering av misleghalde låneengasjement

Rapportering av misleghalde lån blir i tråd med myndigheitskrav rapportert slik at om kunden har eit eller fleire mislighalde lån eller overtrekk på innskotskonto, blir heile låneengasjementet til kunden rapportert.

FINANSIELLE INSTRUMENT

Verdipapir

Banken si behaldning av verdipapir blir spesifisert og verddivurdert ved slutten av kvar måned. Omløpsporteføljen og anleggsporfølje blir verddivurdert etter ulike reglar og kvar for seg. Sjå note 1 og 2.

Obligasjonar og sertifikat

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmiddel. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdi av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsbeholdninga er samansett i samsvar med krav til avkastning og risiko og er ein del av banken sin likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporteføljen er sett ut til ein profesjonell aktør. Bokføringa av verdipapirtransaksjonar blir utført av SpareBank 1 SMN som også fastset verkeleg verdi på dei einskilde obligasjonane og sertifikatata. Dei nyttar prisar notert i marknaden.

Aksjar og grunnfondsbevis

Aksjar og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidlar blir vurdert til den lågaste verdi av kjøpskost og verkeleg verdi. Grunnlag for verkeleg verdi for børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for verkeleg verdi for ikkje-børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar eller anleggsmidler, er kjøpskost. Dersom verkeleg verdi av aksjane klassifisert som anleggsmidler fell under kjøpskostnad, og verdifallet er vurdert til ikkje å vere av forbigående karakter, blir aksjeverdien skriva ned. Nedskrivinga blir reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivinga ikkje lenger er til stades.

Investeringar i dotterselskap/tilknytte selskap/felleskontrollert verksemd

Investeringar i dotterselskap blir vurdert etter eigenkapitalmetoden. Resultat frå dotterselskap blir innarbeidd i morbanken kvartalsvis. Investeringar i tilknytte/felleskontrollert verksemd blir vurdert etter kostmetoden i morbanken. Kostmetoden medfører at aksjen blir balanseført til kostpris. Utbytte blir inntektsført på det tidspunktet utbyttet er opptent. I konsernet blir tilknytte selskap/felleskontrollert verksemd vurdert etter eigenkapitalmetoden.

VARIGE DRIFTSMIDDEL OG IMMATERIELLE EIGEDLAR

Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel blir vurdert i balansen til kjøpskostnad, med fråtrekk av ordinære bedriftsøkonomiske avskrivningar og eventuelle nedskrivingar. Nedskrivingar blir gjennomført i den utstrekning verkeleg verdi er lågare enn balanseført verdi. Då blir verdien skriva ned til verkeleg verdi. Sistnemnde er høgaste verdi av salsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivningar blir rekna på grunnlag av egedelen sin økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgjande lineære avskrivingssatsar blir lagt til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2,5-4 %
Inventar, maskinar og utstyr	10-30 %
Goodwill	10 %

Pensjonsplikter og pensjonskostnader

Årsrekneskapsforskrifta er endra, og frå og med 1. januar 2015 er det eit krav at pensjonskostnader og pensjonsforpliktingar blir rekna inn i samsvar med IAS 19. Denne internasjonale rekneskapsstandarden tillèt ikkje at «korridormetoden» blir brukt i rekneskapsføring av aktuarielle gevinstar og tap. Slike gevinstar og tap skal etter denne datoen først direkte mot eigenkapitalen i den perioden dei oppstår.

Per 30.12.2015 er den ytelsesbaserte ordninga avvikla og alle tilsette er frå denne dato medlem i ei innskotsbasert ordning. Sjå elles note 9 for meir detaljar omkring pensjonskostnader.

SKATT

Skattar blir kostnadsført etter kvart og er knytt til det rekneskapsmessige resultatet før skatt. Netto utsett skattefordel er berekna med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjellar som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Skatteaukande og skattereduserande midlertidige forskjellar, som reverserer eller kan reverserast i same periode, er utlikna og nettoført. Årets skattekostnad omfattar betalbar skatt for inntektsåret og endringar i utsett skatt og utsett skattefordel. Eventuelle endringar i utsett skatt og utsett skattefordel kjem fram som årets skattekostnad i resultatrekneskapsdelen saman med betalbar skatt for inntektsåret. Utsett skatt blir berekna på bakgrunn av forskjellar mellom rapporterte skattemessige og rekneskapsmessige resultat som vil bli utlikna i framtida.

OMREKNINGSREGLAR FOR VALUTA

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert til kursen per 31.12.16.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumar frå operasjonell drift av banken er definert som renter frå utlåns- og innskotsverksemda mot kundar, netto inn- og utbetalingar frå utlåns- og innskotsverksemda, samt utbetalingar generert frå omkostningar knytt til banken si ordinære verksemd. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar frå verdipapirtransaksjonar. I tillegg blir kontantstraumar knytt til investeringar i driftsmiddel og eigedomar teke med. Finansieringsaktivitetar (funding) inneheld kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og innlån frå marknaden.

KONSOLIDERING

Konsernrekneskapsdelen som er lagt fram omfattar SpareBank 1 Hallingdal Valdres, samt banken sine heileigde dotterselskap EiendomsMegler 1 Fjellmelegleren AS, HallingRegnskap AS, SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS, SpareBank 1 Hallingdal Invest AS, SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS, SpareBank 1 ValHall Eigedomsutvikling AS og Valdres Regnskap AS. Interne føringar og mellomværande mellom banken og dei nemnde dotterselskapa blir eliminert.

LEASING-/FACTORINGAVTALER

Banken har ingen slike avtaler.

Note 1: Obligasjonar og andre renteberande verdipapir morbank

Heile obligasjonsporteføljen er klassifisert som bankportefølje, og er børsnoterte verdipapir. Obligasjonar er vurdert til det lågaste av marknadsverdi (børskurs 31.12) og kostpris. Porteføljeprinsippet er nytta. Ut frå dagleg gjennomsnittleg verdipapirbeholdning for obligasjonar / ansvarlege lån på kr 446 mill. utgjør avkastninga 2,01 %. Behaldninga av obligasjonar er sett saman slik:

Obligasjonar/ansvarlege lån morbank	2016	2015
Utstedt av det offenlege		
Utsedt av andre	416 042	492 216
Sum obligasjonar / ansvarlege lån morbank	416 042	492 216

Overstående portefølje fordeler seg slik :	Risikovekt	Bokført verdi	Bokført verdi
	0 %	–	10 000
	10 %	188 845	209 693
	20 %	31 579	89 685
	50 %	92 265	115 283
	100 %	103 353	67 555
		416 042	492 216

Rentefølsemd på verdipapir

Verdipapirportefølja til banken hadde ved slutten av året ei rentefølsemd rekna til kr 1,1 mill. ved 2 %-poeng renteendring. Fastsett ramme for rentefølsemd er kr 9,3 mill. v/2 %-poeng renteendring. Plasseringane brukar ein liten del av banken si samla ramme for renterisiko.

Ansvarleg lånekapital

Ansvarleg lån i kredittinstitusjonar	20 968	17 818
Sum ansvarleg lånekapital	20 968	17 818

Note 2: Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis

Behaldninga er klassifisert som bankportefølje (kortsiktig) og anleggsporfølje. Behaldninga er vurdert til det lågaste av marknadsverdi (børsverdi 31.12) og kostpris for porteføljane. Nedskrivning blir gjort dersom marknadsverdi for porteføljen er lågare enn kostpris.

Aksjar:	Organisasjonsnr.	Antal aksjar	Bokført verdi	Marknadsverdi
Nordisk Areal Invest AS	991 032 517	28 200	1 184	1 184
Tisleidalen Hyttegrend AS	890 956 262	35 690	2 275	2 275
Sum aksjar			3 459	3 459
Aksjefond:				
Alfred Berg Global Quant	971 103 221	63 867	15 155	26 113
Parvest Equity Nordic small I CAP		34 405	5 568	8 967
Parvest Equity Best Sel Europe NOK CL CAP		3 607	5 600	6 548
Parvest Equity World Emerging CL Cap		828	2 889	3 587
Alfred Berg Norge	957 801 412	87 203	38 370	47 185
Sum aksjefond			67 582	92 400
Obligasjonsfond:				
Alfred Berg OMF Kort, Inst II	998 603 358	100 125	102 017	103 081
Sum obligasjonsfond			102 017	103 081
Pengemarkedsfond:				
Alfred Berg Pengemarked	966 491 167	497 028	20 120	20 056
Pluss Likviditet II, pengemarkedsfond	983 900 232	62 227	30 424	30 576
Odin Pengemarked	980 146 650		10 216	10 314
Sum pengemarkedsfond			60 760	60 946
Grunnfondsbevis:				
Kvinesdal sparebank	937 894 805	3 546	248	248
Hjelmeland sparebank	937 896 581	4 243	394	394
SpareBank 1 Nordvest	937 899 408	19 230	2 000	2 000
Sparebanken Hedmark			26 794	30 993
Sum grunnfondsbevis			29 436	33 635
Sum kortsiktig plassering morbank			263 254	293 521

Anleggsaksjar :	Organisasjonsnr.	Antal aksjar	Bokført verdi
Eiendomskreditt AS	979 391 285	4 600	460
Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS	953 376 040	50	1 051
FO Secondaries Direct III IS		9	272
Orkla ASA	910 747 711	1 664	177
Sparebank 1 Markets	992 999 101	17 547	3 465
Spama AS	916 148 690	180	16
SpareBank 1 Boligkreditt AS	988 738 387	775 375	116 405
SpareBank 1 Kredittkort AS	975 966 453	31 689	9 822
SpareBank 1 Næringskreditt AS	894 111 232	143 168	17 896
SpareBank 1 Mobilbetaling AS		97	1 513
SpareBank 1 SMN Finans AS		691	12 234
Visa Inc. A-aksjar		372	161
Visa Inc. C-aksjar		868	375
Nedskrivningar			-47

Sum anleggsaksjar morbank 163 801

Sum aksjar og grunnfondsbevis morbank 427 055

Aksjar	Bokført verdi
Anleggsaksjar 01.01	160 338
Tilgang	18 388
Avgang	-14 939
Endring i nedskrivningar	13

Anleggsaksjar 31.12 morbank 163 800

Andelar i ansvarleg selskap

Selskapet blir ført til kostpris i morbank og konsern.

Selskap: Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA

	Eigarandel	
Andel selskapskapital	5,527	1 045

Felleskontrollert verksemd

Felleskontrollerte verksemd er klassifisert saman med tilknytt selskap.

Felleskontrollerte verksemd blir ført til kostpris i morbank. I konsernrekneskapen blir resultatet innarbeidd i hht. eigenkapitalmetoden.

Selskap: Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS

	Eigarandel	
Andel selskapskapital (inkl. andel innskutt overkurs)	7,790	716
Balanseverdi 31.12		1 341

Balanseverdi 01.01 konsern

Utbytte	-4 114
Verdiregulering	-4 160
Resultat andel	4 168

Balanseverdi 31.12 konsern 43 784

Selskapet eig 20% av BN Bank. Ved oppkjøp var kostpris lågare enn balanseført eigenkapital. Differansen blir kalla "badwill".

Banken har inntekstført kr 106.000 i 2016, badwillen er nå ferdig avskrevet.

Selskap: Samarbeidende Sparebanker AS

	Eigarandel	
Andel selskapskapital	7,750	26 145
Balanseverdi 31.12		50 211

Balanseverdi 01.01 konsern

Utbytte	-13 193
Verdiregulering	-2 219
Resultat andel	23 986

Balanseverdi 31.12 konsern 105 094

Selskap	Land	Eigedelar	Gjeld	Eigenkapital	Driftsinntekter	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	Norge	1 666 183	58 383	1 527 208	30 379	309 684
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	Norge	719 313	103 800	614 559	2 753	52 119

Verdi

Verdiregulering skuldast innarbeiding av urealiserte gevinstar i livsforsikringselskap. God rekneskapsskikk i Norge er for livsforsikringselskap tilpassa internasjonale rekneskapsreglar (IFRS), som tillet balanseføring av urealiserte gevinstar.

Dotterselskap

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er eineaksjonær i SpareBank 1 Hallingdal Invest AS, SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS, SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS, EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS, SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS, Valdres Regnskap AS, samt HallingRegnskap AS. Dotterselskap er innarbeid etter eigenkapitalmetoden.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS (org.nr. 933 659 534)

Selskapet eig diverse lokale aksjar og andelar. Selskapet vart stifta i 1982. Selskapet har ingen faste tilsette.

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS (org. nr 888 222 952)

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS driv med kjøp, bygging, leige og drift av fast eigedom, samt utleige av driftsmidlar. Selskapet vart stifta i 2004. Selskapet har ingen tilsette. Selskapet leiger ut lokale til banken i Hemsedal og Gol.

SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS (org. nr. 980 289 648)

Selskapet har 57 tilsette. Verksemda består av å yte bistand til næringslivet i form av rekneskapsføring og informasjonsteneste.

Dagleg leiar er Eli Jorde Tilghman. Selskapet overtok SpareBank 1 Regnskapshuset Valdres AS gjennom ein fusjon i 2014.

Den nye samanslåtte eininga skifta navn til SpareBank 1 Regnskapshuset ValHall AS.

EigedomsMegler 1 Fjellmegleren AS (org.nr. 982 082 161)

EigedomsMegler 1 Fjellmegleren AS har 19 tilsette. Verksemda driv eigedomsmeikling. Dagleg leiar er Gjermund Svendsen-Rosendal.

SpareBank 1 Valhall Eigedomsutvikling AS (org. Nr. 994 486 381)

Selskapet vart stifta i 2009. Selskapet har 3 faste eigedomar for drift og utleige. Selskapet leiger ut lokale til banken på Fagernes, Heggenes og Beitostølen. Selskapet har 2 tilsette.

Valdres Regnskap AS (org. nr. 912 208 958) – Selskapet har ingen tilsette og ingen aktivitet.

HallingRegnskap AS (org. nr. 912 177 769) – Selskapet har ingen tilsette og ingen aktivitet.

Følgjande postar i banken sin morrekneskap er påverka av engasjementet med dotterselskapa:

	SB 1 Hallingdal Invest AS		SB 1 Hallingdal Eigedom AS		EM 1 Fjellmegleren AS		SB 1 Valhall Eigedomsutv. AS	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Renteinntekter på utlån frå kundar	590	445	1 112	1 402	52	53	926	999
Renteutgifter på innskot frå kundar	29	30	11	27	24	25	2	7
Andre driftsutgifter	–	–	6 497	6 280	–	–	–	–
Andre driftsinntekter	–	–	–	–	142	141	–	–
Innskot frå kundar	2 324	3 256	3	1 287	8 436	7 674	2 450	1 402
Utlån til kundar	22 600	22 600	42 351	43 085	737	1 091	36 613	35 023
Bokført verdi i morbanken 01.01	3 240	3 206	13 341	12 699	19 146	18 322	100	197
Andel av årets resultat	-1 693	34	990	642	1 452	824	-386	-720
Kjøp i løpet av året	–	–	–	–	–	–	1 900	–
Netto konsernbidrag	784	–	–	–	–	–	1 519	623
Bokført verdi i morbanken 31.12	2 331	3 240	14 331	13 341	20 598	19 146	3 133	100
Bokført eigenkapital i dotterselskapet	2 331	3 240	16 829	15 889	16 823	13 277	3 134	100
Bokført resultat i dotterselskapet	-1 693	34	940	444	3 546	2 918	-386	-720
	SB 1 Regnskapsh. ValHall AS		Halling-Regnskap AS		Valdres Regnskap AS			
	2016	2015	2016	2015	2016	2015		
Renteinntekter på utlån frå kundar	282	308	–	–	–	–		
Renteutgifter på innskot frå kundar	4	12	–	–	–	–		
Andre driftsutgifter	–	25	–	–	–	–		
Lønn og generelle adm kost	375	371	–	–	–	–		
Andre driftsinntekter	373	680	–	–	–	–		
Innskot frå kundar	1 515	1 783	3	8	9	14		
Utlån til kundar	327	7 315	–	–	–	–		
Bokført verdi i morbanken 01.01	2 589	8 936	15	19	17	21		
Andel av årets resultat	-5 623	-12 473	-4	-4	-4	-4		
Kjøp i løpet av året	5 000	–	–	–	–	–		
Netto konsernbidrag	5 565	6 126	–	–	–	–		
Bokført verdi i morbanken 31.12	7 531	2 589	11	15	13	17		
Bokført eigenkapital i dotterselskapet	7 532	2 589	6	10	15	15		
Bokført resultat i dotterselskapet	-5 623	-7 560	-4	-4	-4	-4		

Note 3a: Risikoklassifisering av utlånsporteføljen

Risikoklassifisering

SpareBank 1 Hallingdal Valdres risikoklassifiserer alle sine utlånsengasjement. Kundane blir klassifisert etter reint objektive kriterier som åtføring, inntening, tæring og sikkerheit. Klassifiseringa er ein integrert del av kredittprosessen og alle kundar blir kvar månad risikoklassifisert i banken sitt risikoklassifiseringssystem. Privatkundar blir anonymisert. Systemet blir drifta av SpareBank 1-alliansen og gir ein god oversikt over risikoen i utlånsporteføljen til ei kvar tid. Klassifiseringa blir vidare brukt som eit grunnlag for prioritering av ressursbruk, vurdering av framtidige tapsprognosar og val av satsingsområde. Prising av utlån og garantiar er knytt til risikoklassar gjennom banken si prisliste. Prislista er delt inn i intervall for pris i kvar risikoklasse.

	Brutto utlån		Garantiar		Trekkrettar		Individuelle nedskrivningar		Forventa årleg tap
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2017
Svært låg risiko	3 215 548	3 392 789	293 187	308 418	583 442	541 900	-	-	288
Låg risiko	1 670 005	1 027 076	61 690	103 035	101 673	85 039	-	-	417
Moderat risiko	2 220 932	1 918 269	167 637	165 871	84 492	106 666	-	-	2 912
Høg risiko	170 196	328 894	6 617	23 463	21 212	35 711	-	-	799
Svært høg risiko	350 822	354 791	59 875	62 518	8 175	3 968	-	-	5 318
Misleghelede og nedskrive	57 852	66 098	12 148	4 756	99	222	10 157	14 616	2 066
Sum	7 685 355	7 087 917	601 153	668 061	799 092	773 506	10 157	14 616	11 800

Dei gruppevisse nedskrivningane i SpareBank 1 Hallingdal Valdres utgjer per 31.12.16 totalt 36,3 mill. kroner og er ein auke på 6,3 mill. i høve til 2015. Endringar i porteføljen blir rapportert gjennom året i banken sin risikoreport. Denne avstemminga skjer kvartalsvis og baserer seg på utrapportert migrering mellom risikoklassane. I 2016 har banken hatt ein samla utlånsvekst i balansen på 8,4 % med sterkast vekst innfor privatmarknaden (14,6 %). Forventa framtidig tap byggjer på tal frå risikoklassifiseringssystemet. Banken ventar ein tapskostnad i 2017 som er litt over nivået i 2016. Forventa årleg tap for 2017 er budsjettert til 2,1 mill. kroner for privatmarknaden og 9,7 mill. kroner for bedriftsmarknaden med ei fordeling mellom risikoklassane som byggjer på forventa tapsprosent for kvar kundegruppe i risikoklassifiseringssystemet per 31.12.16.

Næringsliv	Brutto utlån		Garantiar		Trekkrettar	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Offentleg sektor	175	350	75	75	6 000	6 000
Finansiell sektor	92 980	90 328	-	-	-	-
Primærnæring	405 117	357 144	41 435	47 140	65 263	49 101
Industri	77 482	80 850	23 094	22 385	9 405	5 842
Bygg, anlegg og kraft	442 975	501 407	94 994	124 526	100 370	84 679
Handel	106 445	105 637	27 571	24 232	35 897	28 711
Service og personleg tenesteyting	1 704 240	1 714 905	190 334	222 935	83 968	135 635
Sum næringsliv	2 829 414	2 850 621	377 502	441 293	300 903	309 968
Personkundar	4 855 941	4 237 296	223 651	226 768	498 190	486 970
Sum	7 685 355	7 087 917	601 153	668 061	799 093	796 938

Næringsliv	Mislegaldne engasjement		Tapsutsette engasjement		Individuelle nedskrivningar	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Offentleg sektor	-	-	-	-	-	-
Finansiell sektor	-	-	-	-	-	-
Primærnæring	1 977	5 216	-	-	-	-
Industri	3 121	3 360	-	-	-	-
Bygg, anlegg og kraft	7 634	6 556	-	-	678	278
Handel	21 238	307	-	-	965	103
Service og personleg tenesteyting	19 436	36 331	-	-	2 220	7 890
Sum næringsliv	53 406	51 770	-	-	3 863	8 271
Personkundar	14 789	25 129	1 530	1 309	6 294	6 345
Sum	68 195	76 899	1 530	1 309	10 157	14 616

Gruppevisse nedskrivningar er ikkje fordelt på næring. Sjå kommentar ovanfor.

Note 3b: Tap på utlån

	2016	2015	2014	2013	2012
Individuelle nedskrivningar 01.01	14 616	18 889	15 052	13 803	27 553
+ korr. balanse 23.11.12, fusjon	-	-	-	-	1 925
Ny korr inngående balanse 01.01	14 616	18 889	15 052	13 803	29 478
- konstaterte tap med tidlegare nedskrivningar	-6 385	-6 268	-5 924	-798	-10 613
+ auka individuelle nedskrivningar	576	2 785	693	453	574
+ nye individuelle nedskrivningar	2 583	1 915	9 747	4 463	2 100
- tilbakeførte individuelle nedskrivningar	-1 116	-2 975	-684	-1 644	-8 536
+ amortiseringseffekt	-117	270	5	-1 225	800
Individuelle nedskrivningar 31.12	10 157	14 616	18 889	15 052	13 803
Gruppevis nedskrivningar 01.01	30 000	30 000	28 500	22 500	22 900
+ korr. balanse 23.11.12, fusjon	-	-	-	-	1 600
Ny korr inngående balanse 01.01	30 000	30 000	28 500	22 500	24 500
-/+ nedskrivningar i perioden	6 300	-	1 500	6 000	-2 000
Gruppevis nedskrivningar 31.12	36 300	30 000	30 000	28 500	22 500
Avsetning på garantiar 01.01	1 000	400	400	-	-
- konstaterte tap med tidlegare avsetningar	-1 000	-400	-	-	-
+ nye individuelle avsetningar	-	1 000	-	400	-
Avsetning på garantiar 31.12	-	1 000	400	400	-
Endring i individuell nedskrivning	-4 341	-4 543	3 832	2 474	-16 475
Tapsført amortiseringseffekt	378	2 430	1 565	262	3 858
Endring i gruppevis nedskrivning	6 300	-	1 500	6 000	-2 000
Endring i nedskrivning på garantiar	-1 000	600	-	400	-
Konstaterte tap med tidl. nedskrivning	6 384	6 668	5 924	798	10 613
Konstaterte tap utan tidl. nedskrivning	5 804	2 066	5 140	4 615	23 570
Inngang på tidlegare konstaterte tap	-4 377	-889	-3 586	-3 573	-3 564
Tapskostnad utlån / garantiar i perioden	9 148	6 332	14 375	10 976	16 002
Brutto misleghaldne engasjement	68 195	76 899	87 875	105 462	122 481
Individuelle nedskrivningar	-10 016	-13 842	-18 889	-13 425	-12 603
Sum netto misleghaldne engasjement	58 179	63 057	68 986	92 037	109 878
Tapsutsette engasjement	1 617	1 309	454	4 794	3 744
Individuelle nedskrivningar	-141	-377	-	-2 027	-1 200
Sum netto tapsutsette engasjement	1 476	932	454	2 767	2 544

Resultatførte renter på utlån der det er gjennomført nedskrivning for tap utgjør kr 565.710,-.

Note 3c: Utlån fordelt etter næring og geografi

Fordeling av utlån til kunder	2016	2015	2014	2013	2012
Utlån til næringsliv	2 846 432	2 850 621	2 787 523	2 578 465	2 125 951
Utlån til personmarknad	4 838 923	4 237 296	3 982 067	3 966 272	3 803 641
Sum utlån til kunder	7 685 355	7 087 917	6 769 590	6 544 737	5 929 592
Utlån fordelt etter geografi					
Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	4 945 306	4 926 648	4 807 162	4 737 888	4 210 484
Buskerud, øvrige	301 830	223 021	228 469	207 289	279 122
Oppland, øvrige	45 740	62 840	54 507	35 773	49 999
Oslo / Akershus	1 631 932	1 417 636	1 253 864	1 182 712	1 028 596
Andre	760 547	457 772	425 588	381 075	361 391
Sum	7 685 355	7 087 917	6 769 590	6 544 737	5 929 592

Note 3d: Aldersfordeling på forfalle, men ikkje nedskrivne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskot fordelt på antall dagar etter forfall som ikkje skuldast forsinkelsar i betalingsformidlinga. Heile utlånsengasjementet er inkludert når delar av eit engasjement er forfalle. Tilsvarande er heile engasjement med nedskriving helde utanom.

2016	1-3 mnd.	3-6 mnd.	6-12 mnd.	over 12 mnd.	Sum
Utlån og fordringar til kundar					
Personmarknad	39 114	3 277	1 019	4 299	47 709
Bedriftsmarknad	74 933	18 915	5 129	19 228	118 206
Sum misleghald	114 047	22 192	6 148	23 528	165 915
2015	1-3 mnd.	3-6 mnd.	6-12 mnd.	over 12 mnd.	Sum
Utlån og fordringar til kundar					
Personmarknad	19 993	1 570	5 510	10 066	37 139
Bedriftsmarknad	1 244	9 510	3 888	16 745	31 387
Sum misleghald	21 237	11 080	9 398	26 811	68 526

Note 3e: Verkeleg verdi utlån

Nedbetalingslån med fastrente	31.12.2016	31.12.2015
Marknadsverdi	486 108	421 277
Bokført verdi	486 615	422 324
Meir- /mindreverdi (-)	-507	-1 047

Av fastrenteutlån på 486,6 mill. kroner er 345 mill. sikra med rentebytteavtaler.

Note 3f: Boligkreditt

Banken har per 31.12.2016 overført bustadlån for 2.093 mill. til SpareBank 1 Boligkreditt. Banken mottek for kvart lån ein provisjon som er lik differansen mellom kunderenta og SpareBank 1 Boligkreditt si finansieringsrente (avrekningsrente) med fråtrekk av administrasjonskostnader. Total provisjon frå SpareBank 1 Boligkreditt i 2016 var 13,9 mill. kroner. SpareBank 1 Boligkreditt blir rekna som nærstående part (sjå note 16).

Note 3g: Overtrekte egedelar

	31.12.2016	31.12.2015
Gartneri	1 846	2 482
Fritidsbustad	6 200	6 200
Tomtefelt for fritidsmarknaden	6 200	10 400
	14 246	19 082

Banken har overtatt eit gartneri og ein fritidbustad. Tomtefeltet har bustyrar abandonert tilbake til banken som er panthaver. Intensjonen er at banken skal avhende egedelane så raskt som mogeleg.

Note 4: Varige driftsmidler – avskrivningar

Varige driftsmidler er ført opp i balansen til anskaffelseskost med fratrekk for ordinære lineære avskrivningar.

Det er nytta same avskrivningssats som tidlegare år.

	Maskiner inventar	Bygningar tomter	Påkost leigde lokaler	Sum morbank	
Morbank					
Anskaffelseskost per 01.01	22 820	3 503	9 858	36 181	
- avgang i året	1 289	–	–	1 289	
+ tilgang i året	4 537	187	–	4 724	
Anskaffelseskost per 31.12	26 068	3 690	9 858	39 616	
Samla ordinære avskrivningar 01.01.	15 164	71	5 762	20 997	
Avskrivning på avgangar i året	1 278	–	–	1 278	
Nedskrivning	–	–	–	–	
Årets ordinære avskrivning	3 341	–	1 100	4 441	
Samla ordinære avskrivningar 31.12	17 227	71	6 862	24 160	
Bokført verdi per 31.12	8 841	3 618	2 996	15 455	
Ordinær avskrivningssats	10-30 %	0-4%	10 %		
	Maskiner inventar	Bygningar inkl tomt	Påkost leigde lokaler	Sum konsern	Goodwill
Konsern					
Anskaffelseskost per 01.01	36 713	120 139	9 858	166 710	44 876
- avgang i året	1 289	44	–	1 333	–
+ tilgang i året	5 909	7 309	–	13 218	
Anskaffelseskost per 31.12	41 333	127 404	9 858	178 595	44 876
Samla ordinære avskrivningar 01.01.	23 798	25 729	5 762	55 289	39 639
Avskrivning på avgangar i året	1 278	3	–	1 281	–
Nedskrivning	–	–	–	–	–
Årets ordinære avskrivning	4 888	4 746	1 100	10 734	1 878
Samla ordinære avskrivningar 31.12	27 408	30 472	6 862	64 742	41 517
Bokført verdi per 31.12	13 925	96 932	2 996	113 853	3 359
Ordinær avskrivningssats	10-30%	0-4 %	15 %		10 %

Banken sin funksjonærbustad er i sin heilskap leigd ut. Totale leigeinntekter frå eksterne leigetakarar for bustaden i 2016 utgjer kr 108.824,-.

Note 5: Garantiar og andre betinga forpliktingar

Banken sitt garantiansvar per 31.12 fordeler seg slik:	2016	2015
Lånegarantiar/valutalånegarantiar	499 092	568 988
Betalingsgarantiar	36 273	26 033
Kontraktsgarantiar	24 746	32 919
Skattegarantiar	2 872	2 872
Anna garantiansvar	38 170	37 251
Totalt garantiansvar	601 153	668 063

Pantstillelsar

Obligasjonar pålydande kr 102 mill. er pantstilt for låneadgang i Norges Bank.

Bankenes Sikringsfond

Lov om sikringsordningar for bankar og offentleg administrasjon mv. av finansinstitusjonar pålegg alle sparebankar å vera medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet pliktar å dekkje tap som ein innskytar får på innskot i ein medlemsinstitusjon. Dersom ein innskytar har innskot som samla overstig kr 2 mill., pliktar ikkje fondet å dekkje tap på den delen av samla innskot som overstig dette beløpet.

	2016	2015
Avgift	4 783	4 157

Note 6: Prinsipp for periodisering av provisjon, gebyr m.v.

Gebyr og provisjon blir tatt inn i resultatrekneskapen etter kvart som disse blir tent opp som inntekter eller kjem på som kostnader.

Etableringsgebyr blir periodisert i den utstrekning dei overstig kostnader i tilknytning til etablering av det enkelte utlån og Finanstilsynet sine beløpsgrenser. Det er ikkje periodisert gebyr eller provisjon ved utgangen av året.

Fordeling av opptente andre provisjonar og gebyr:	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
	2016	2016	2015	2015
Betalingsformidling	24 003	24 003	22 986	22 986
Verdipapirhandel	2 595	2 595	2 497	2 497
Forsikring	15 244	15 244	15 129	15 129
Kredittformidling	28 146	28 146	28 194	28 194
Øvrige gebyr	497	497	575	575
Sum andre provisjonar og gebyr	70 485	70 485	69 381	69 381

Note 7: Andre driftskostnader

	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
	2016	2016	2015	2015
Andre utgifter eigen verdipapirportefølje	1 351	1 351	1 305	1 305
Andre tap	725	725	129	129
Revisjonshonorar	501	860	923	1 221
Repr. / vedlikehald / service av maskiner	703	821	941	1 043
Utgiftsførte maskiner / inventar	906	1 611	640	1 668
Leige lokaler / maskiner / inventar	10 114	9 672	9 977	6 789
Andre konsulenttenester	1 457	5 036	1 216	3 916
SamSpar kostnader / Alliansekostnader	2 672	2 672	3 084	3 084
Forsikringar	144	533	213	777
Driftsutgifter leide lokaler	6 763	6 763	3 936	5 000
Driftsutgifter overtatte eigedomar	399	399	473	473
Kostnader vedr eigedomsoppdrag	–	3 340	–	2 055
Diverse	2 071	3 412	1 931	9 391
Sum andre driftskostnader	27 806	37 195	24 768	36 851

Note 8a: Tillitsvalde og tilsette

Banken skal etter Forskrift om godtgjersle i finansinstitusjoner m.v. § 3 andre ledd offentliggjere informasjon om foretaket si ordning for godtgjersler, herunder informasjon om hovudprinsippa for fastsetting av godtgjersle, kriterier for fastsetting av eventuell variabel godtgjersle, samt kvantitativ informasjon om godtgjersle til leiande tilsette.

Den totale økonomiske godtgjersla for tilsette i bankverksemda består av tre komponentar;

1. Fastløn + overtidsbetaling – hovudkomponenten i godtgjersla – som følgjer av kompetansekrav til stillinga og individuell lønsutvikling basert på leiaren si vurdering av kompetanse (utvikling), prestasjonar og måloppnåing.
2. Den andre delen består av pensjonsordningar, forsikringar og andre faste ytingar.
3. Den tredje delen består av en variabel godtgjersle, etter bonusordninga til banken.

Det første punktet er hjemla i bedriftsavtala. Den faste løna blir vurdert årleg i ein fast prosess for individuelle lønsjusteringar i tillegg til dei generelle tillegg som følgjer av sentrale forhandlingar.

Alle tilsette med minimum 20 % stillingsbrøk er omfatta av banken si tenestepensjonsordning, jf note 9.

I samsvar med forskrifta om godtgjersle skal samla godtgjersle for identifisert personell vere balansert og den faste godtgjersla skal vere tilstrekkeleg høg til at utbetaling av variabel godtgjersle kan unnlatast. Alle tilsette i bankverksemda inngår i felles bonusordning. Denne ordninga er vurdert å kome inn under unntaksavgjersla, som er tatt inn i rettleiinga til forskrifta. Maksimal bonus er ei gjennomsnittleg månadsløn i banken. Faktisk utbetaling har normalt ligge mellom 40%-70% av oppnåeleg bonus. Målekriteria blir fastsatt årleg og avstemt kvart kvartal. I 2016 er det utbetalt bonus.

Det eksisterer ikkje nokon etterlønsavtaler for leiande tilsette i konsernet. Adm. banksjef og banksjef fellestenester kan fråtre ved 62 år. Avtalene er aktuarberekna. Administrasjonen skal etter forskrifta minst årleg utarbeide ein skriftleg rapport om korleis ordninga for godtgjerster i selskapet blir praktisert. Rapporten vil bli lagt fram for kompensasjonsutvalet og selskapet sitt styre. Kompensasjonsutvalet består av leiar i styret og to styremedlemmer.

Styret legg til grunn følgjande retningsliner for godtgjerster til leiande tilsette i 2016:

- Tillitsvalde blir honorert etter satsar fastsett av forstanderskapet / generalforsamlinga.
- Godtgjerster for adm. banksjef blir fastsett av styret.
- Godtgjerster for andre leiande tilsette blir fastsett av adm. banksjef etter drøftingar med kompensasjonsutvalet nedsett av styret.
- Fastløn med overtidsbetaling utgjer hovudkomponenten i godtgjerster. Adm. banksjef og enkelte leiande stillingar mottek ikkje overtidsbetaling.
- Bonusordning i morselskapet blir vidareført basert på gjeldande modell der alle tilsette inngår, og maks bonus er gjennomsnittleg månadsløn i morselskapet.

Antall tilsette per 31.12:

Det er 91 tilsette i morbanken, dette utgjer 86 faktiske årsverk. Det er 165 tilsette i konsernet, som utgjer 151 årsverk.

	Samla godtgjerster	Samla lån	Samla garantiar
Tilsette i konsernet:		205 734	14 854
Sum medlemmer av styret:	870	8 512	960
Sum nærstående til medlemmer av styret:		33 673	11 765
Sum forstanderskapet:	185	24 337	-

Tilsette i konsernet er subsidiert med ca. 2,5 mill kroner grunna rentevilkår under normale marknadsvilkår.

Banken har god tryggleik. Subsidiiekostnaden er ikkje bokført i rekneskapen, men påverkar banken sin rentenetto.

Tillitsvalde blir ikkje subsidiert, men har same vilkår som andre kundar i konsernet.

	Løn/ godtgjerster/ andre fordelar	Endring i pensjons- rettigheitar	Innbetaling innskots- pensjon	Lån	Garantiar	Rentesats	Avdragsplan
Leiarar:							
Knut Oscar Fleten (adm. banksjef) *)	2 039	-3 032	157				
- Lån 1				1 996		1,10	Flexilån
- Lån 2				427		2,40	18 år
- Lån 3				3 384		2,40	25 år
- Lån 4				1 990		2,40	25 år
Arne Wangensteen *)	999		120	2 361			
Einar Øyo	920		62	1 953			
Jostein Sørbøen	1 008		139	694			
Frode Kristoffersen	683		38	2 269			
Bodil H. Rudlang	778		52	771			
Lars Lindmo	929		89	1 992	3 810		
Espen Karlsen	953		58	2 000			
Styret:							
Kjell Vidar Bergo (formann)	228						
- Lån 1				354		2,45	Flexilån
Kristin Ourom (nestformann)	156			-			
Odd Holde	90			3 632			
Sissel Bjørøen	108			536			
Tore Østlund	90			221			
Gro Lundby	90			513			
Vidar Isungset	751		50	1 549	960		
Ellen Intelhus	736		43	1 707			

	Løn/ godtgjersle/ andre fordelar	Endring i pensjons- rettigheitar	Innbetaling innskots- pensjon	Lån	Garantiar	Rentesats	Avdragsplan
Forstanderskap – Innskytarvalde:							
Ove S. Skaret (formann)	50			51			
Botolv Berg Bråtalen	6			–			
Atle Strandos	6			2 801			
Gunn Eidhamar	13			–			
Margunn Berget Kristiansen	6			–			
Forstanderskap – Kommunevalde:							
Marit Foss	3			2 381			
Tor Skattebo	6			1 334			
Per Egil Rese	3			1 351			
Karianne Sørbøen	3			2 358			
Frå stiftelsane Øystre Slidre og Hallingdal:							
Arnstein Alund	2			–			
Berit Aspaas Müller	6			–			
Torleif Bjella	6			–			
Tove Eggen Lien	3			781			
Torhild Helling Bergaplass	–			862			
Kjell Erik Skøtt	–			272			
Kjersti Lilleslett	6			1 281			
Rune Cederløf	6			–			
Endre Ulsaker	6			696			
Ingunn Stræte Lie	–			680			
Funksjonærvalde:							
Ann Kristin J. Bakkene	569		39	2 711			
Ellen Møllerplass	647		41	2 577			
Erland Espelien	580		32	1 901			
Mona Ø. Øen	546		34	2 300			

*) Fleten og Wangensteen har ei avtale om førtidspensjon. Endringar i desse avtalene går fram av note 9.

Note 8b: Ekstern revisjon

	Morbank	Konsern
Lovpålagt revisjon	435	678
Andre attestasjonsoppgåver	–	–
Andre tenester utanfor revisjon	62	100
Periodisering	-120	-120
Mva	124	202
Sum	501	860

Det er avsett kostnader vedrørende årsrevisjonen for 2016.

Note 9: Pensjonskostnader og -forpliktingar

Banken har ei pensjonsordning for dei tilsette. Alle tilsette er frå 31.12.2015 knytt til ei innskotspensjonsordning. Banken si pensjonsordning tilfredsstiller krava til obligatorisk tenestepensjon. Den ytelsesbaserte pensjonsordninga i morbank og dottersekskap er avvikla med verknad frå 30.12.2015.

Ytelsespensjonsordning

Årsregnskapsforskriften er endra og frå og med 1. januar 2015 er det krav om at pensjonskostnader og pensjonsforpliktelsar blir innrekna i samsvar med IAS 19. IAS 19 tillet ikkje korridormetoden brukt for regnskapsføring av aktuarielle gevinstar og tap. Aktuarielle gevinstar og tap skal no rekneskapsførast direkte mot eigenkapitalen i den perioden dei oppstår.

Den ytelsesbaserte pensjonsordninga vart avvikla i 2015.

Innskotspensjonsordning

Frå og med 30.12.2015 er alle tilsette tilslutta banken si innskotsbaserte pensjonsordning. For medlemmer i denne pensjonsordninga betalar banken ein premie tilsvarende 5 % av løn mellom 1 til 6 G, og 8 % av lønn mellom 6 til 12 G.

Frå 2016 er innskotssatsane endra til 6 % av løn mellom 0 og 7,1 G, og 15 % for løn mellom 7,1 og 12 G.

	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
	2016	2016	2015	2015
Samansetning av pensjonskostnad i perioden				
Noverdi av årets pensjonsopptening (inkl. arbeidsgjevaravgift)	675	675	5 047	5 113
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktingar	–	–	2 251	2 293
Forventa avkastning på pensjonsmidlar	–	–	-1 359	-1 397
Resultatført planendring	-3 031	-3 031	–	–
AFP-kostnad	1 131	1 131	920	920
Innskotspensjon	4 396	5 646	1 182	3 052
Avvikling ytelsesbasert pensjonsordning	–	–	-16 338	-14 404
Avsatt adm.kostnader ved avviklinga	–	–	2 269	2 319
Avvikling av gavepensjonsordning	–	–	-2 607	-2 607
Pensjonskostnad i resultatrekneskapen	3 171	4 421	-8 635	-4 711
Usikra pensjonsavtaler	18 470	18 470	20 626	20 626
Ikkje resultatført aktuarielt tap	–	–	–	–
Balansført netto pensjonsforplikting inkl. arbeidsgjevaravg.	18 470	18 470	–	–
Underdekning usikra ordning adm. banksjef	14 345	14 345	17 376	17 376
Underdekning usikra ordning leiande tilsett	4 125	4 125	3 250	3 250
Underdekning usikra ordning, gavepensjon	–	–	–	–
Sum	18 470	18 470	20 626	20 626

Det er gjennomført aktuarberegning av pensjonsforpliktingane til banksjef for 2015 og 2016.

Avtala er endra i 2016 og effekten er ført som planendring i resultatrekneskapen.

Ved utrekning er følgjande føresetnad lagt til grunn:

	IAS-19 for 2016	IAS-19 for 2016	IAS-19 for 2015	IAS-19 for 2015
Diskonteringsrente	2,10 %	2,10 %	2,50 %	2,50 %
Lønsregulering	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Regulering av løpande pensjonar	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Regulering av grunnbeløpet i folketrygda	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Forventa avkastning av pensjonsmidlar			3,30 %	3,30 %

Note 10: Finansiell risikokommentar

Renterisiko

Ved ei endring i marknadsrenta kan ikkje SpareBank 1 Hallingdal Valdres parallelt gjennomføre renteendringar for alle balansepostar, dersom desse har rentebindingstid. Ei endring av marknadsrenta vil derfor gi ein auke eller reduksjon av rentenettoen. Postar med rentebinding på utlån til kundar utgjer kr 486,6 mill. Banken har 6 swapkontrakter som rentesikrar kr 345 mill. Banken har fastrenteinnskot på kr 93,4 mill, som ikkje er rentesikra.

Renteendringstidspunkt for eigedels- og gjeldspostar:	SUM	Postar utan renteeksp.	Inntil 1 md.	1 md. til 3 md.	3 md. til 1 år	1-5 år	Over 5 år
Kontantar og fordringar på sentralbankar	71 508	16 134	55 374	-	-	-	-
Innskot i andre finansinstitusjonar	359 568	-	359 568	-	-	-	-
Brutto utlån til kundar	7 685 355	7 198 740	1 305	18 088	32 039	368 694	66 489
- nedskrivingar	-46 457	-46 457	-	-	-	-	-
Overtatte eigedelar	14 246	14 246	-	-	-	-	-
Sertifikat, obligasj. o.a. renteb.verdipapir	416 042	-	112 642	303 400	-	-	-
Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis	527 611	527 611	-	-	-	-	-
Andre eigedelar	46 246	43 245	-	-	-	3 000	-
Sum eigedelar	9 074 119	7 753 519	528 889	321 488	32 039	371 694	66 489
Innskot frå andre finansinstitusjonar	100 000	-	100 000	-	-	-	-
Innskot frå kundar	6 595 457	6 359 778	158 727	-	76 952	-	-
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	1 140 288	-	396 853	743 435	-	-	-
Anna gjeld	109 515	109 515	-	-	-	-	-
Eigenkapital	1 128 859	1 128 859	-	-	-	-	-
Sum gjeld og eigenkapital	9 074 119	7 598 152	655 580	743 435	76 952	-	-
Postar utanom balansen:							
Ikkje balanseførte finansielle instrument		-	-	-	-50 000	-245 000	-50 000
Netto renteeksponering på balansen		155 367	-126 691	-421 947	-94 913	126 694	16 489

Valutarisiko

Banken har eigen valutabehaldning på kr 0,2 mill. Banken har ikkje nokon annan valutarisiko.

Note 11: Likviditetsrisiko

Så lenge banken sine lånekundar ynskjer langsiktig finansiering, og banken sine innskotskundar i praksis på veldig kort varsel kan disponere sine innskot, har banken overtatt ein likviditetsrisiko. I tillegg er SpareBank 1 Hallingdal Valdres avhengig av å finansiere differansen mellom innskot frå kundar og utlån til kundar.

Restløpetid på følgjande eigedels- og gjeldspostar:

	SUM	Utan løpetid	Inntil 1 md.	1 md. til 3 md.	3 md. til 1 år	1-5 år	Over 5 år	Avkast- ning
Kontantar og fordringar på sentralbankar	71 508	16 134	55 374	-	-	-	-	
Innskot i andre finansinstitusjonar	359 568	-	359 568	-	-	-	-	0,62 %
Brutto utlån til kundar	7 685 355	1 371 609	27 442	53 284	244 113	1 168 836	4 820 071	3,28 %
- nedskrivingar	-46 457	-46 457	-	-	-	-	-	
Overtatte eigedelar	14 246	14 246	-	-	-	-	-	
Sertifikat, obligasj. o.a.renteb.verdipapir	416 042	-	-	-	-	282 819	133 223	2,11 %
Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis	527 611	-	527 611	-	-	-	-	
Andre eigedelar med restløpetid	20 461	-	17 461	-	-	3 000	-	
Andre eigedelar utan restløpetid	25 785	25 785	-	-	-	-	-	
Sum eigedelar	9 074 119	1 381 317	987 456	53 284	244 113	1 454 655	4 953 294	
Innskot frå andre finansinstitusjonar	100 000	-	-	-	-	100 000	-	
Innskot frå kundar	6 595 457	6 595 457	-	-	-	-	-	0,88 %
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	1 140 288	-	-	-	145 022	995 266	-	2,08 %
Anna gjeld	109 515	109 515	-	-	-	-	-	
Eigenkapital	1 128 859	1 128 859	-	-	-	-	-	
Sum gjeld og eigenkapital	9 074 119	7 833 831	-	-	145 022	1 095 266	-	
Netto likviditetseksponering		-6 452 514	987 456	53 284	99 091	359 389	4 953 294	

Note 12: Finansielle derivat

Renterelaterte derivat – Sikringsavtaler

Banken har inngått rentebytteavtaler (renteswapper) for å redusere bankens eksponering overfor svvingar i rente/avkastning på balanseposter. Avtalene er reine sikringsforretningar. Rentebytteavtaler medfører ein avtale om bytte av rentevilkår for eit avtalt beløp over ein avtalt periode. Renteavtalene er vurdert i samanheng med den sikra posten. Inntekter eller kostnader frå desse avtalene blir resultatført i samsvar med dei postane dei sikrar.

	Løpetid	Nominell verdi	Marknadsverdi	Fastrente
Renteswapper				
	30.09.2013–15.12.2020	80 000 000	-5 720	3,05
	27.05.2015–15.09.2017	50 000 000	-76	1,39
	27.05.2015–15.09.2019	50 000 000	-755	1,66
	21.12.2016–15.12.2018	75 000 000	-248	1,22
	21.12.2016–15.12.2020	40 000 000	-304	1,42
	21.12.2016–15.09.2024	50 000 000	-768	1,82

Note 13: Gjeld

Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	Forfall	Volum	Gj.rente 2016	Berekningsrente
Obligasjonslån NO0010683808	20.06.2017	145 000	1,97 %	*)
Obligasjonslån NO0010670821	25.01.2018	222 000	2,19 %	*)
Obligasjonslån NO0010747819	19.10.2018	175 000	2,12 %	*)
Obligasjonslån NO0010708423	25.03.2019	300 000	1,80 %	*)
Obligasjonslån NO0010771066	26.08.2020	300 000	2,00 %	*)
Per overkurs obligasjonslån		-1 712		
Sum verdipapirgjeld		1 140 288		
Gjeld til kredittinstitusjonar				
Kredittforeningen for Sparebanker	29.10.2018	100 000	1,84 %	*)
Sum gjeld til kredittinstitusjonar		100 000		

*) 3 mnd nibor + margin

Note 14a: Opplysninger om grunnlaget for utrekning av betalbare skattar

	Morbank 2016	Morbank 2015
Resultat før skattekostnad	117 697	99 109
Permanente forskjellar	1 166	926
Årets endring i midlertidige forskjellar	-10 133	-10 105
Konsernbidrag	-10 492	-8 999
Skattefrie inntekter/kostnader aksjar/grunnfondsbevis	-40 380	-7 229
Grunnlag for utrekning av inntektsskatt	57 858	73 702
Utrekna inntektsskatt	14 400	19 900
Utrekna formueskatt	400	682
Betalbare skattar i balansen	14 800	20 582
Skatt på avgitt konsernbidrag	2 623	–
For mykje/lite avsett skatt i fjor	-259	93
Endring utsett skatt	2 491	5 718
Skattekostnad i resultatrekneskapen	19 655	26 393

Note 14b: Utsett skatt

	Morbank 2016	Konsern 2016	Morbank 2015	Konsern 2015
Skatteaukande skilnader				
Overdekning pensjonsordning	–	–	–	–
Gevinst- og tapskonto	28	416	35	519
Driftsmidler	–	6 612	–	9 342
Sum	28	7 028	35	9 861
Skattereduserande skilnader				
Driftsmidler	560	560	417	6 361
Rekneskapsmessig avsetning	–	–	–	50
Pensjonsforplikting	18 470	18 470	20 627	20 627
Varebeholdning	–	1 500	–	–
Framførbart underskot	–	57	–	2 198
Obligasjonar	–	–	7 196	7 196
Andre forpliktingar	–	–	–	–
Fordringar	–	779	–	518
Sum	19 030	21 366	28 240	36 950
Netto skattereduserande skilnader	-19 002	-14 338	-28 205	-27 089
Utsett skatt 25% (- utsett skattefordel) av netto skattereduserande skilnader	-4 560	-3 585	-7 051	-6 772

Note 15: Kapitaldekning

Nye kapitaldekningsreglar i henhold til CRD IV / Basel III vart innført i Norge 1. juli 2014 med overgangsbestemmelsar som inneber full gjennomføring frå 1. januar 2018. Frå og med 1.juli 2014 vart det innført nye bufferkrav jfr. Finansieringsvirksomhetsloven § 2-9e. Per 31.12.2016 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, kravet til systemrisikobuffer 3 % og kravet til motsyklisk buffer 1.5 %. Desse krava er i tillegg til kravet om at ansvarleg kapital skal utgjere minst 4,5 % av rein kjernekapital.

	Morbank		Konsern	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ansvarleg kapital				
Innskote eigenkapital	817 281	818 458	817 281	818 458
Opptent eigenkapital	311 578	238 919	410 377	343 879
Sum eigenkapital	1 128 859	1 057 377	1 227 658	1 162 337
Frådrag for utsett skatt, goodwill og andre immaterielle egedelar	-	-	-6 638	-5 171
Frådrag ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-	-	-	-
Frådrag for kapitaldekningsreserve	-	-	-	-
Frådrag for direkte og indirekte investeringar i selskap i finansiell sektor **	-144 713	-129 935	-136 307	-122 252
Rein kjernekapital	984 146	927 442	1 084 713	1 034 914
Fondsobligasjon	-	-	-	-
Frådrag for direkte og indirekte investeringar i selskap i finansiell sektor **	-	-	-	-
Kjernekapital	984 146	927 442	1 084 713	1 034 914
Tilleggskapital utover kjernekapital	-	-	-	-
Tidsavgrensa ansvarleg lån	-	-	-	-
Frådrag for direkte og indirekte investeringar i selskap i finansiell sektor **	-	-	-	-
Tilleggskapital	-	-	-	-
Ansvarleg kapital	984 146	927 442	1 084 713	1 034 914
Risikovekta balanse *	5 650 818	5 683 038	5 867 214	5 893 687
Rein kjernekapitaldekning	17,42	16,32	18,49	17,56
Kjernekapitaldekning	17,42	16,32	18,49	17,56
Kapitaldekning	17,42	16,32	18,49	17,56
Bufferkrav				
Bevaringsbuffer (2,5 %)	141 270	142 076	146 680	147 342
Motsyklisk buffer (1,5% 2016 / 1,0 % 2015)	56 508	56 830	58 672	58 937
Systemrisikobuffer (3,0%)	169 525	170 491	176 016	176 811
Sum bufferkrav til rein kjernekapital	367 303	369 397	381 369	383 090
Minimumskrav til rein kjernekapital (4,5 %)	254 287	255 737	264 025	265 216
Tilgjengeleg rein kjernekapital	362 556	302 308	439 319	386 608
* Spesifikasjon av risikovekta volum	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Kredittrisiko				
Statar	-	-	-	-
Lokale og regionale myndigheiter	283	318	283	318
Offentleg eigde foretak	-	-	-	-
Multilaterale utviklingsbankar	-	-	-	-
Internasjonale organisasjonar	-	-	-	-
Institusjonar	139 519	179 813	139 522	179 595
Foretak	1 722 700	1 942 256	1 620 259	1 834 233
Massemarknad	2 157	1 535	2 157	1 535
Pantesikkerheit i eigedom	2 957 219	2 664 037	2 957 219	2 664 037
Forfalte engasjement	66 524	65 257	66 524	65 257
Høyrisiko engasjement	-	-	-	-
Obligasjonar med fortrinnsrett	18 885	20 969	18 885	20 969
Andelar i verdipapirfond	89 935	117 253	89 935	117 253
Egenkapitalposisjonar	169 344	-	226 732	-
Øvrige engasjementar inkl utsett skatt	50 440	301 060	190 477	507 813
Sum kredittrisiko	5 217 006	5 292 498	5 311 993	5 391 010

Ansvarleg kapital	Morbank		Konsern	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Marknadsrisiko				
Posisjonsrisiko for eigenkapitalinstrument	-	-	-	-
Posisjonsrisiko for gjeldsinstrument	-	-	-	-
Sum marknadsrisiko	-	-	-	-
Motpartsrisiko derivater (CVA risiko)	395	180	395	180
Operasjonell risiko	433 417	390 360	554 826	502 497
Sum risikovekta balanse	5 650 818	5 683 038	5 867 214	5 893 687

** I henhold til Forskrift om berekning av ansvarleg kapital for finansinstitusjonar, oppgjerssentralar og verdipapirforetak skal frådrag for ikkje-vesentlege investeringar i selskap i finansiell sektor fasast inn med følgjande prosentstassar:

i 2015: 40 prosent

i 2016: 60 prosent

i 2017: 80 prosent

11. Erklæring frå styret og dagleg leiar

(Jf. lov om verdipapirhandel § 5-6)

Styret og dagleg leiar har i dag handsama og godkjent årsmelding og årsrekneskap for SpareBank 1 Hallingdal Valdres, konsern og morselskap, for kalenderåret 2016 og per 31.12.16.

Rekneskapen er avlagt i samsvar med norske opplysningskrav som følgjer av rekneskapslova, og som skal nyttast per 31.12.16. Det ligg ikkje føre transaksjonar gjennomført av nærståande som har hatt vesentleg innverknad på verksemda si stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

- Me stadfester at årsrekneskapen og årsmeldinga etter vår beste overtving er utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapen gir eit rettvisande bilete av banken og konsernet sine eigedelar, gjeld, finansielle stilling og resultat som heilheit.
- Me stadfestar at årsmeldinga gir ein rettvisande oversikt over utviklinga, resultatet og stillinga til banken og konsernet, saman med ei skildring av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorar føretaket står overfor.

Hallingdal, 31. desember 2016 / 14. februar 2017

Kjell Vidar Bergo (sign.) Kristin Ourom (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreleiar nestleiar

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Gro Lundby (sign.)

Vidar Isungset (sign.) Ellen Intelhus (sign.) Knut Oscar Fleten (sign.)
adm. banksjef

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Hallingdal Valdres

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Hallingdal Valdres' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på tkr 98 032 og et overskudd i konsernregnskapet på tkr 94 505. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til SpareBank 1 Hallingdal Valdres per 31. desember 2016 og av selskapets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres per 31. desember 2016 og av konsernets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

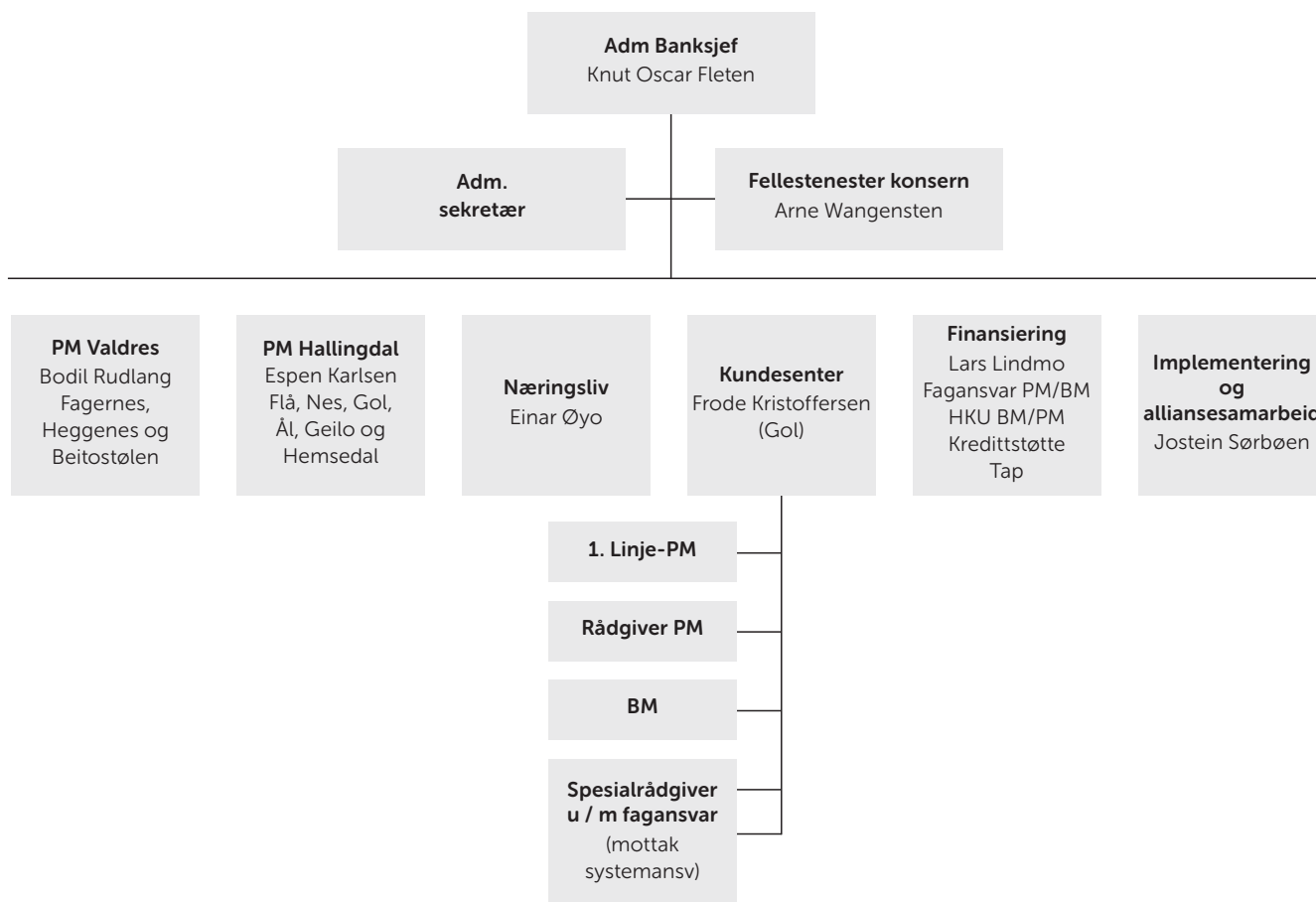
Gjøvik 14. februar 2017
Deloitte AS

Rune Olsen
statsautorisert revisor

ANNA INFORMASJON

13. Hovudorganisasjon

14. Presentasjon av styret

Presentasjon av styret per 31.12.2016

Kjell Vidar Bergo, styreleiar

Født 1950. Har utdanning i samfunnsfag og økonomi frå Universitetet i Bergen. Dagleg leiar i Hallingdølen fram til 2014, no pensjonist. Har vore styremedlem sidan 1995, nestleiar 1999-2006 og styreleiar sidan 2006 i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Leiar av risiko- og revisjonsutvalet frå 2011. Bur i Ål.

Kristin Ourom

Født 1971. Har juridisk embetseksamen frå Universitetet i Oslo i 1996. Advokatløyve frå 1998. Er partner i Kvale Advokatfirma DA med bank og finans, energirett, fast eigedom og selskapsrett som område. Har vore styremedlem sidan 2010, nestleiar frå 2016. Medlem av risiko- og revisjonsutvalet frå 2011. Bur i Oslo.

Vidar Isungset

Født 1959. Har utdanning frå vidaregåande skule. Arbeider som autorisert finansiell rådgjevar i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Styremedlem som representant for tilsette sidan 1998. Bur i Ål.

Sissel Bjørøen

Født 1963. Er utdanna autorisert regnskapsfører og arbeider som det. Har vore medlem i styret i SpareBank 1 Hallingdal Valdres sidan 2006. Medlem av risiko- og revisjonsutvalet frå 2011. Bur i Gol.

Tore Østlund

Født 1958. Vidaregåande skule med etterutdanning innan administrasjon og leiling. Svennebrev og meisterbrev som tømrrar. Har drive eige firma i over 30 år. Arbeider som rådgjevar i næring og byggesak i Øystre Slidre kommune. Medlem i styret i Øystre Slidre Sparebank frå 2010 og seinare SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Bur i Rogne i Øystre Slidre.

Odd Holde

Født 1949. Utdanna siviløkonom. Driv eige firma med utleigehytter og konsulentfirma. Har over 30-års erfaring frå reiselivet i Hemsedal. Styremedlem frå 2012. Bur i Hemsedal.

Gro Lundby

Født i 1954. Er utdanna adjunkt og har arbeidd i om lag 25 år i ungdomsskulen. Har vore heiltidspolitkar i 12 år, som ordførar i Øystre Slidre i 8 år (2003-2011) og fylkesordførar i Oppland i 4 år (2011-2015). Diverse styreverv dei siste åra. Styremedlem sidan 2016. Bur i Øystre Slidre kommune.

Ellen Intelhus

Født 1967. Har utdanning frå vidaregåande skule med diverse etterutdanningskurs frå BI. Arbeider som autorisert finansiell rådgjevar i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Varamedlem i styret frå 2005-2012. Styremedlem som representant for tilsette frå 2016. Bur på Gol.

*Frå venstre:
Knut Oscar Fleten
(adm. banksjef)
Gro Lundby
Ellen Intelhus
Vidar Isungset
Kristin Ourom
Tore Østlund
Kjell Vidar Bergo
Odd Holde
Sissel Bjørøen*

15. Forstandarskap, styre og revisjon

Forstandarskapet:

Innskytervalde

Ål: Botolv Berg Bråtalien
Karianne Sørbøen
Gol: Atle Strandos (nestleiar)
Per Egil Rese
Hemsedal: Gunn Eidhamar
Marit Foss
Øystre Slidre: Ove Skaret (leiar)
Tor Skattebo
«Fritt»: Margunn Berget Kristiansen

Varamedlemmer

Ål: Ove Bråten
Gol: Kari Jegleim
Hemsedal: Gunnar Halbjørhus
Øystre Slidre: Gunvor Hegge

Frå Stiftelsane

Øystre Slidre og Hallingdal

Arnstein Alund
Berit Aspaas Müller
Torleif Bjella
Tove Eggen Lien
Torhild Helling Bergaplass
Kjell Erik Skølt
Kjersti Lilleslett
Rune Cederløf
Endre Ulsaker
Ingunn Stræte Lie

Varamedlemmer:

Jan Kristian Dalen
Janniche Ulrichsen
Christoffer Norhaug
Sigurd Tunestveit
Anneli R. Vølle

Funksjonærvalgte

Ann Kristin J. Bakkene
Ellen Intelhus (vald inn i styret frå 2016 og vara må nyttast)
Ellen Møllerplass
Mona Ø. Øen
Erland Espelien
Ola Stave

Varamedlemmer

Vidar Solheim
Gro Storebråten
Ellen Blakkestad

Styret:

Kjell Vidar Bergo, leiar
Kristin Ourom, nestleiar
Odd Holde, medlem
Sissel Bjørøen, medlem
Tore Østlund, medlem
Gro Lundby, medlem
Vidar Isungset, medlem, vald av tilsette
Ellen Intelhus, medlem, vald av tilsette

Varamedlemmer:

Sissel Skrindo
Bjørn Haugen
Kristin Bakke Haugen (frå tilsette)
Kåre Gåsbakk (frå tilsette)

Revisor:

Deloitte AS

Støtte til lokale ildsjeler

Om Driv

DRIV er merkenavnet for samfunnsengasjementet til sparebankstiftelsene, næringsfondet og konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres med sine datterselskaper. Kort sagt: all virksomhet som har sitt utspring i SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank som fusjonerte i 2012.

I arbeidet med DRIV blir vi hele tiden minnet om at det er nettopp de engasjerte menneskene som får ting til å skje.

Det skapes imponerende verdier og aktiviteter i både Valdres og Hallingdal. Vi har valgt å kalle vårt bidrag til samfunnsnyttige formål for DRIV – nettopp fordi begge dalførene er i godt driv. I DRIV-bloggen går vi bak kulissene og blir bedre kjent med noen av ildsjelene i lokalsamfunnet vårt. De som legger ned en masse tid og krefter i å få til noe for andre – som oftest uten annen betaling enn gleden ved å se resultatene av innsatsen.

I arbeidet med DRIV blir vi hele tiden minnet om at det er nettopp de engasjerte menneskene som får ting til å skje. Det flotte med disse menneskene er at de sprer engasjementet videre.

Les om Driv på: www.driv.sb1.no

